

ROVARTANI LAPOK

HAVI FOLYÓIRAT

KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A HASZNOS ÉS KÁRTÉKONY ROVAROKRA

XIX. KÖTET. 1912 OKTÓBER—DECZEMBER 10—12. FÜZET.

Az amerikai bivalykabócza Magyarországon.

Írta: DR. HORVÁTH GÉZA.

(Két ábrával.)

GYÖRFFY JENŐ 1912 augusztus 9-én Temesmegye déli szélén Kevevára (Temes-Kubin) közvetetlen közelében egy feltűnő alakú, de előtte ismeretlen kabóczát, egy Membracidát fogott, melyet aztán meghatározás végett nekem adott át. Már az első, felületes megtekintésre megállapíthattam, hogy a halovány zöld színű, 10 milliméter hosszú, háromszögletes rovar nemcsak Magyarország, hanem egész Európa faunájából merőben ismeretlen; tüzetesebb vizsgálat alapján pedig kitűnt, hogy voltaképen egy amerikai nembe, a *Ceresagenus*ba való, sőt mi több egy észak-amerikai fajhoz tartozik.

Ez a faj a *Ceresa bubalus* FABR., melyet Észak-Amerikában jellemző alakja miatt „buffalo tree-hopper“ (bivalykabócza) népies néven ismernek és melyet ott 1907-ben magam is több helyen bőven gyűjtöttem. Egyébiránt meglehetősen közönséges rovar s az Egyesült Államok egész területén és Kanada déli részében mindenféle fás növényen, kivált alma-, körte-, fűz- és jávorfán található. Némelykor annyira elszaporodik, hogy gyümölcsösökben és faiskolákban elég jelentékeny károkat okoz. Kártételei abból állanak, hogy a nőstény a fák fiatal hajtásait tojócsovél megszúrja s azokba tojja le petéit. A fiatal hajtások ennek következtében megsérülnek, meghasadoznak, kérgük felrepedezik, mire aztán növekedésükben elsatnyulnak, elbetegesednek. E kártételek augusztus, szeptember és október hónapokban szoktak mutatkozni.

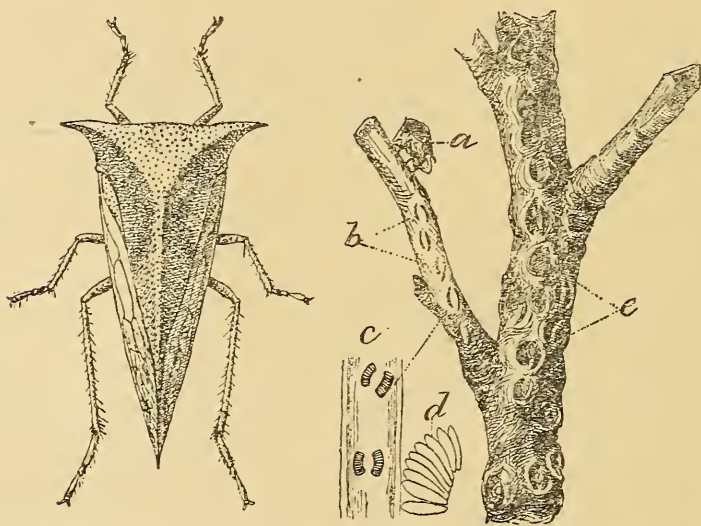
A bivalykabócza, ambar első sorban fás növényeken él, esetleg másféle növényekben is tehet kárt. Így egyszer Pennsylvániában burgonyaföldeken lépett fel kártékonyan.

Visszatérve már most a Kevevárán talált magyarországi példányra, önkéntelenül felmerül az a kérdés, hogy vajjon hogyan és honnan került oda ez az amerikai kabócza? Annyi bizonyos, hogy csak mesterséges úton, behurcolás útján juthatott oda; mert az tel-

jesen ki van zárva, hogy észak-amerikai rovarfaj természetes terjeszkedés útján származott volna hazánkba, egyszerre ide Európa délkeleti részébe. Hogy behurcolása mi módon történt, arra biztos választ egyelőre nem adhatunk. Nem lehetetlen azonban, hogy Észak-Amerikából alma- vagy körtefa oltóágakkal hurcolták be mi hozzánk.

Ebbeli gyanúmat a következőkre alapítom.

Az amerikai bivalykabóca, mint említém, gyümölcsfák fiatal hajtásaiba szokta petéit letojni. A peték a fiatal hajtásokban áttelelnek s a következő év tavaszán, májusban és június elején kelnek ki. Megtörténhetett tehát, hogy ilyen petékkel megrakott oltóágak kerültek valami úton-módon Kevevárára, a bennök levő peték aztán kikeltek s ezekből származott az ott talált kifejlett példány is. GYÖRFFY JENŐ ezt a példányt az ottani vasúti állomás közvetlen közelében

Bivalykabóca (*Ceresa bubalus* FABR.), ötszörösen nagyítva és *a* természetes nagyságban; *b* = a nőstény szurásai almafa kérgén; *c* = petecsomók a kéreg belső lapján; *d* = egy petecsomó; *e* = régebbi sérülések az almafa kérgén.

(MARLATT után).

egy legelőn *Salvia*-bokrokról hálózta; többet nem sikerült kézrekerítenie. De ki tudja, hogy nem akadt volna-e még rá valamelyik kevevári gyümölcsösökertben?

A dolog minden esetre megérdemli a további utánjárást és nyomozást, mert nemcsak elméleti érdekessége van, hanem gyakorlati szempontból is elég fontosnak látszik. Ebben az esetben ugyanis egy olyan kártékony amerikai rovarfajról van szó, amelynek meg-

honosodását és elterjedését hazánkban nem nézhetjük összetett kezekkel.

Véleményem szerint mindenekelőtt ki kellene puhatolni, hogy vajjon nem hozatott vagy csempészett-e valaki újabb időben Észak-Amerikából Kevevárára gyümölcsfa oltóágakat? Meg kellene továbbá tüzetesen vizsgálni Kevevárán az összes gyümölcsös kerteket és faiskolákat, hogy nincs e bennök bivalykabócza? Ha pedig csakugyan ráakadnának, akkor az amerikai jövevény fellépését és elszaporodását gyökeres irtással már csirájában el kellene ott fojtani.

Ajánlom az ügyet a m. kir. állami rovtartani állomás figyelmébe.

Coleopterologiai jegyzetek.

Irta: DR. KAUFFMANN ERNŐ.

IV.¹

16. *Hister planulus* MÉN. — Ezt a fajt MÉNÉTRIES 1849-ben írta le néhány a Kaukázusból származó példány alapján (Mém. Petropol. p. 54). MARSELL 1861-ben Görögországból egy fajt *Hister Coquereli* név alatt ismertetett (Annal. Soc. Ent. France. p. 538). Ugyanezen folyóiratban (p. 539) még egy a Krimből származó ujdonságot: *Hister Laco* névvel írt le. — Az 1906-ban kiadott HEYDEN—REITTER—WEISE-féle katalogusban már a *H. Laco* összevonatik *H. planulus*-sal, míg a *H. Coquereli* mint önálló faj szerepel. A múlt hónapban REITTER egy levelezésében a *H. planulus*-t azonosnak ismeri el a *H. Coquereli*-vel. — Ezek után világos, hogy az elsőbbség jogánál fogva e faj a *H. planulus* MÉN. nevet kell viselje, míg a másik két név csak synonymának tekinthető. — CSIKI munkájában (Állatt. Közl. II, 3. füz.) a *H. Coquereli* és *H. Laco* mint nálunk is előforduló két külön fajt ismerteti s az elemző táblázatban a fősúlyt a szárnyfedők barázdáinak képződésére fekteti. Gyűjteményemben egy Prossnitz vidékéről (Morvaország) és két, a Palicsi-tó partjáról, ahol azok ez év június havában a síma homokos talajon mászkáltak, származó példány van. E három példánynál a szárnyfedők két belső barázdája nagyon különbözően van kifejlődve: majd teljesekek, majd szakadozottak; majd elül, majd hátul kurtítottak s így ezek fejlettségi foka nem lehet alapja külön fajok megállapításának. A többi morfológiai jelenségek, melyek eddig az irodalomban találhatóak, az elemzéseknél olyan „ibis-redibis“ értelemben közöltetnek. — Szinte a csodával határos, hogy GANGLBAUER 1899-ben kiadott nagy művében e fajokról említést nem tesz, holott SCHMIDT a Berl. Ent. Zeitschrift-ban már 1885-beu

¹ Lásd: Rovartani Lapok. XVII, 1911, p. 68.

(Heft II p 295) a *H. Coquereli* és *H. Laco* fajokat szintén a szárnyfedők két belső barázdájának fejlettségével választja szét, noha MÉNÉTRIES *planulus* fajáról nem tesz említést. Különben lehetséges, hogy GANGLBAUER ezt a fajt nem tekintette középeurópai honosnak, bár máshol Görögországbeli fajokat belevont munkájába. Hazánkban eddig Palieson kívül Budapesten, Péczelen és Kalocsán találták, de úgy látszik, hogy igen ritka.

17. *Xanthochroa carniolica* GISTL. — Havasi fajnak ismerjük, de szórványosan Fiume környékén és a tenger mellék alacsonyabb hegységeiben is előfordul. Nagyon meglepett, hogy ez év augusztus havában itt Pécsen, a Tettye fölötti fiatal fenyvesekben a *Pinus austriacá* ról egy szép egészséges ürge példányát gyűjthettem. Valószínűnek tartom, hogy ez a példány a nyár előrehaladottságát tekintve már a második generációból való; ha pedig az első ivadék e vidéken ilyen későn jelenik meg, akkor eddig azért nem találtam meg, mert augusztusban már nem igen szoktunk ernyővel gyűjteni. És ez a legtöbb rovarásznak a hibája, mert nem áll az a közbiedelem, hogy a késő nyárban, vagy őszkor, kivált ha az időjárás nagyon száraz, meleg vagy esős és hűvös, hogy akkor már nem érdemes az ernyővel dolgozni.

18. *Sátoristyea Meschniggi* REITT. — Ezt a specziális magyar-honi fajt 1905-ben REITTER írta le egy MESCHNIGG mérnök által a sátoristyei főhercegi erdőben talált példányról (Wiener Ent. Zeit 1905, p. 243) s azt a Mycetophagidák közé sorolta, később azonban méltó helyére, a Byturidákhoz tette át. Azóta e ritka fajról hallgat a krónika, míg a múlt év december havában, úgy karácsony táján, PILLICH FERENCZ úr Simontornyáról (Tolna m.) frissen rostált anyagot küldött nekem átöngészés végett s ebben több példányát, köztük élőket is találtam, de a bogarat nem ismertem, bár alakját tekintve, én is a Mycetophagidák közt kerestem a rendelkezésemre álló irodalomban. Elküldtem tehát két darabot CSIKI múzeumi őr úrnak, a ki benne a *S. Meschniggi*-t ismerte fel. Nosza rajta! Azonnal megkértem PILLICH urat, hogy azon a helyen, ahol ezek találtattak, tűzzel-vassal kutasson utána. Neki köszönhetjük a következő adatokat: A felfedezett termőhelyen, lombfák törzsén, 1—15 m. magasságban a moha közt 4--5 darabból álló csoportokban találta. Ez év január havában még előfordult, de február végével már eltűnt. A küldött példányok a rostálással okozott sérülésektől eltekintve, teljesen frissek, és az élők fürgék voltak, de éretlen példány nem volt köztük. Ezekből arra kell következtetnem, hogy e faj hihetőleg télen rajzik, bár nincsen kizárva, hogy a moha csak téli búvóhelyül szolgált, míg a két termőhely azt bizonyítja, hogy síkságon, vagy csak alacsony dombos fekvésű erdőkben él. Sátoristye, Mohács és Pélmonostor

között, mély fekvésű sík vidék, Simontornya pedig csak dombos, de szintén alacsony fekvésű terület. Hihetőleg nem is valami nagyon ritka bogárfaj lehet, de kinek jutott eddig eszébe ilyen erdőkben december végén és január elején mohát rostálni? — Végre nem mulaszthatom el felemlíteni, hogy az irodalomban eddig a genus nevét helyteleuül *Satorystia*-nak írták; a majorság neve *Sátoristye* s így helyesen a genust is *Sátoristyea*-nak kell nevezni.¹ REITTER ezt a felvilágosítást köszönettel vette tudomásul. — Kár, hogy MESCHNIGG mérnök jelenlegi tartózkodását nem tudtam kipuhatolni. Talán ő is szorgálhatott volna e jeles honi fajra vonatkozó adatokkal.

19. *Rhopalopus clavipes* F. és *Rh. macropus* GERM. Már régen sejtettem, hogy e két faj azonos. Hozattam tehát Európa minden részéből több példányt, a mi csere útján a nem igen értékes rovarral igen könnyen ment. A küldeményeknek körülbelül a fele *clavipes*, a fele *macropus* név alatt érkezett hozzám. Átvizsgálván ezt a 92 darabból álló anyagot, az irodalmi adatokból éppen nem tudtam biztos határvonalat találni a szétválasztásra, mert a 3–10. csápíz vége több nagyobb példánynál mindkét oldalt egészen tompa, míg kisebb példánynál gyakran erős tövis alakjában kihúzott. A többi sculpturális jelenségek, minők: az előtor oldalainak élesebb, tompább szögletben való kiszélesedése; a szárnyfedők pontozata, tövének ritkább sűrűbb szőrözete stb. oly ingadozást mutatnak, hogy analitikai szempontból figyelembe se jöhetnek. Mivel e bogár nagy és kis példányai egy időben és közös termőhelyen fordulnak elő, semmi kétség benne, hogy egy fajt képeznek. A csápízek tövisnyúlványának jelenléte vagy hiánya oly átmeneteket mutat, hogy még válfajról sem lehet szó.

20. *Melolontha melolontha* L. — Udvaromban 9 m²-nyi területű virágágyat ez év október utolsó napjaiban 40 cm. mélységre felrigoloztattam. Ezen forgatás alkalmával 18 drb teljesen kifejlődött élő cserebogár került a felszínre s így egy négyszögméternyi területre 2 drb esik. Ezek azonban csak a megtalált példányok, de nyilván több is rejtőzött ezen a kis helyen. Ha a külsőségek talajában is ez az arány, akkor a jövő tavasszal óriási cserebogárrajzás lesz. Saját-ságos, hogy ezen a helyen nem találtunk lárvákat.

Adatok Bosnyákország bogárfaunájához.

Irta: KENDI KÁROLY.

A „Rovartani Lapok“ 1910. január havi füzetében felsorolt bogarakon kívül, azóta még következő bogarakat sikerült Bosnyák-

¹ Lásd: Rovartani Lapok. XII, 1905, p. 194.

ország egyes vidékein, de legnagyobb részt Zavidović és környékén gyűjtenem:

Cicindelidae. *Cicindela campestris* L. ab. 5-maculata BEUTH. — ab. 4-maculata BEUTH., germanica L. ab. deuterus D'TORRE, — ab. protos D'TORRE.

Carabidae. *Cychrus semigranosus* PALLRD. — *Carabus caelatus* F. v. sarajevoensis APFB., scabriusculus OLIV., hortensis L. — *Nebria Heegeri* DEJ., bosnica GANGLB., Dahli STURM ab. litoralis DEJ. — *Notiophilus substriatus* WATERH., biguttatus F. — *Scarites terricola* BON. — *Clivina fossor* L., collaris HERBST. — *Asaphidion flavipes* L. — *Bembidion tricolor* FABR., tibiale DUFT., fluviatile DEJ., decorum PANZ., glaciale HEER, articulatum GYLLH., octomaculatum GOEZE. — *Panagaeus crux major* L. — *Chlaenius decipiens* DUF. — *Ditomus clypeatus* ROSSI. — *Ophonus diffinis* DEJ., brevicollis SERV. v. parallelus DEJ. — *Harpalus smaragdinus* DUFT., attenuatus STEPH., tenebrosus DEJ., luteicornis DUFT., marginellus DEJ., rubripes DUFT., — v. sobrinus DEJ., honestus DUFT., Fröhlich STURM. — *Stenolophus teutonus* SCHRANK ab. hirticornis KRYN., discophorus FISCH. — *Anisodactylus binotatus* FABR. — *Amara similata* GYLLH., ovata F., convexior STEPH., curta DEJ., lucida DUFT. — *Myas chalybaeus* PALLRD. — *Abax parallelus* DUFT. — *Molops ovipennis* CHD. — *Pterostichus anthracinus* ILLIG v. depressiusculus CHD., tarsalis APFB., melas CREUTZ v. depressus DEJ. — *Atranus collaris* MÉN. — *Agonum sexpunctatum* L. ab. montanum HEER, versutum GYLLH., angustatum DEJ., scitulum DEJ., gracile GYLLH. — *Lebia crux minor* L. v. nigripes DEJ. — *Drypta dentata* ROSSI. — *Brachynus crepitans* L., explodens DUFT. v. strepens FISCH.

Dytiscidae. *Bidessus geminus* FABR. — *Hydroporus variegatus* AUBÉ, pubescens GYLLH. — *Laccophilus obscurus* PANZ. — *Agabus guttatus* PAYK., bipustulatus L. — *Rhantus punctatus* FOURCR., notatus F. — *Colymbetes fuscus* L. — *Graphoderes cinereus* L. — *Dytiscus marginalis* L. v. conformis KUNZE.

Gyrinidae. *Gyrinus natator* L. v. substriatus STEPH.

Staphylinidae. *Megarthus denticollis* BECK. — *Anthobium stramineum* KR. — *Phyllodrepa floralis* PAYK. — *Lathrimaeum atrocephalum* GYLL. — *Coprophilus striatulus* F. — *Trogophloeus fuliginosus* GRAV., gracilis MANNH. — *Oxytelus rugosus* F., rugifrons HOCHH., insecatus GRAV., laqueatus MARSH., piceus L., sculptus GRAV., politus ER., intricatus ER., nitidulus GRAV. — *Platystethus capito* HEER. — *Bledius dissimilis* ER. — *Stenus biguttatus* L., ater MANNH., calcaratus

SCRIBA, Rogeri KR. — *Paederus gemellus* KR., *caligatus* ER., *litoralis* GRAV. — *Stilicus angustatus* GEOFFR., *similis* ER. — *Medon ferrugineus* ER. — *Lathrobium geminum* KR. — *Cryptobium fracticorne* PAYK. — *Xantholinus punctulatus* PAYK. — *Gauropterus fulgidus* ER. — *Philonthus ebeninus* GRAV., *decorus* GRAV., *varius* GYLL., — ab. *bimaculatus* GRAV., *eruentatus* GMEL., *cephalotes* GRAV., *discoideus* GRAV., *punctus* GRAV., *nigritulus* GRAV. — *Staphylinus caesareus* CEDERH. — *Ontholestes murinus* L. — *Quedius molochinus* GRAV., *lucidulus* ER. — *Conosoma littoreum* L. — *Tachyporus pusillus* GRAV., *hypnorum* F., *formosus* MATTH., *abdominalis* F. — *Placusa complanata* ER. — *Atheta arcana* ER. — *Calodera nigrita* MANNH.

Pselaphidae. *Reichenbachia haemoptera* AUB. — *Ctenistes palpalis* REICHENB.

Silphidae. *Nargus velox* SPENCE. — *Catops fumatus* SPENCE, *Watsoni* SPENCE, *fuscus* PANZ., *tristis* PANZ. — *Necrophorus vespilloides* HERBST. — *Silpha obscura* L.

Liodidae. *Anisotoma axillaris* GYLLH., *castanea* HERBST. — *Agathidium nigripenne* F.

Corylophidae. *Sericoderus lateralis* GYLL.

Ptiliidae. *Acrotrichis suffocata* HALID.

Scaphidiidae. *Scaphosoma agaricinum* L.

Histeridae. *Platysoma compressum* HERBST, *oblongum* F., *angustum* HOFFM. — *Hister unicolor* L., *cadaverinus* HOFFM., *purpurascens* HERBST, *bissexstriatus* F., *duodecimstriatus* SCHRANK v. *quatuordecimstriatus* PAYK., *bimaculatus* L., *praetermissus* PEYR., *corvinus* GERM. — *Paromalus parallelepipedus* HERBST. — *Saprinus semistriatus* SCRIBA. — *Plegaderus saucius* ER. — *Baeanius rhombophorus* AUBÉ.

Hydrophilidae. *Helophorus rufipes* BOSQ., *aquaticus* L., — v. *aequalis* THOMS., *glacialis* VILLA, *crenatus* REY, *pumilio* ER. — *Limnoxenus oblongus* HERBST. — *Hydrobius fuscipes* L. v. *Rottenbergi* GERH. — *Helochares lividus* FORSTER. — *Laccobius nigriceps* THOMS., — ab. *maculiceps* ROTTENB. — *Limnebius nitidus* MRSH. — *Coelostoma orbiculare* F. — *Sphaeridium scarabaeoides* L., *bipustulatum* F. — *Cercyon lateralis* MARSH., *flavipes* THUNB. ab. *marginellus* PAYK. — *Cryptopleurum minutum* F.

Cantharidae. *Dictyoptera rubens* GYLL. — *Podabrus alpinus* PAYK. — *Cantharis violacea* PAYK., *pellucida* FABR., *rufa* L. — *Rhagonycha fulva* SCOP. ab. *usta* GEMM., *limbata* THOMS., *elongata* FALL., *atra* L. — *Malachius scutellaris* ER.,

bipustulatus L., — ab. immaculatus REY. — *Anthocomus* bipunctatus HARRER. — *Dasytes* niger L., coeruleus DEG., aerösus KIESW., plumbeus MÜLL. ab. nigrofemoralis SCHILSKY.

Cleridae. *Tillus* unifasciatus F. — *Trichodes* apiarius L. ab. subtrifasciatus KLUG. — *Corynetes* coeruleus DEG. — *Neerobia* rufipes DEG. v. pilifera REIT.

Byturidae. *Byturus* fumatus F. ab. bicolor REIT., tomentosus F. ab. flavescens MARSH.

Nitidulidae. *Carpophilus* sexpustulatus FABR. — *Ipidia* 4-maculata QUEENS. — *Amphotis* marginata FABR. — *Soronia* grisea L. — *Epuræa* fuscicollis STEPH., terminalis MANNH. ab. Seidlitzi SCHILSKY, variegata HERBST, obsoleta FABR., abietina J. SAHLB., limbata OLIV. — v. Skalitzkyi REIT. — *Omosita* depressa L., colon L. — *Nitidula* carnaria SCHALL. — *Priadulcamaræ* STEPH. — *Meligethes* coracinus STURM v. pumilus ER., aeneus FABR., — ab. coeruleus MARSH., fuliginosus ER., viduatus STURM. — *Cyehramus* luteus FABR.; — v. fungicola HEER. — *Pityophagus* ferrugineus L., — ab. adustus REIT. — *Rhizophagus* depressus F., ferrugineus PAYK., bipustulatus FABR., puncticollis SAHLB.

Cucujidae. *Monotoma* picipes HERBST, testacea MOTSCH. — *Oryzaephilus* surinamensis L. — *Silvanus* unidentatus F. — *Silvanoprus* fagi GUER. — *Cucujus* cinnabarinus SCOP. — *Pediæus* dermestoides F. — *Laemophloeus* monilis F., testaceus F., duplicatus WALT.

Cryptophagidae. *Cryptophagus* validus KR., Thomsoni REIT., dentatus HERBST, distinguendus STRM., affinis STRM., lycoperdi HERBST. — *Antherophagus* pallens OLIV. — *Atomaria* nigriventris STEPH., fuscicollis MRSH., fuscata SCHÖNH. — *Ephistemus* globosus WALT., globulus PAYK.

Evotylidae. *Triplax* aenea SCHALL., russica L. — *Dacne* bipustulata THUNBG.

Phalacridae. *Olibrus* flavicornis STURM, affinis STRM., bicolor F.

Lathridiidae. *Enicmus* minutus L., rugosus HERBST., brevicornis MANNH. — *Corticaria* crenulata GYLL., abietum MOTSCH., Weisei REIT., obscura BRIS. — *Corticarina* gibbosa HERBST, similata GYLLH.

Mycetophagidae. *Mycetophagus* quadripustulatus L., — a. antemacularis TORRE, piceus F. ab. lunaris F., — ab. varius MARSH., atomarius FABR. — *Litargus* connexus GEOFFR.

Sphindidae. *Sphindus* dubius GYLL.

Cisidae. *Hendecatomus* reticulatus HERBST. — *Cis* comptus GYLL., boleti SCOP.

Colydiidae. *Colydium* elongatum F. — *Ditoma* crenata F. ab. rufipennis F. — *Cerylon* fagi BRIS., *histeroides* F., *ferrugineum* STEPH.

Endomychidae. *Mycetina* cruciata SCHALL. v. *balcanica* CSIKI. — *Endomychus* coccineus L.

Coccinellidae. *Cynegetis* impunctata L. v. *palustris* REDTB. — *Hippodamia* tredecimpunctata L. ab. *spissa* WSE. — *Semidalia* 11-notata SCHNEID. — *Coccinella* Revelieri MULS., 5-punctata L. ab. *simulatrix* WSE., 10-punctata L. ab. 4 punctata L., — ab. 6-punctata L., 4-punctata PONTOPP. ab. *sordida* WSE. — *Halyzia* sedecimguttata L., 12-guttata PODA, 14-punctata L. ab. *tessulata* SCOP. — *Chilocorus* renipustulatus SCRIBA. — *Platynaspis* luteorubra GOEZE. — *Seymnus* subvillosus GOEZE, *rufipes* F., *Apetzi* MULS. ab. *quadriguttata* J. MÜLL., *interruptus* GOEZE, *rubromaculatus* GOEZE.

Helodidae. *Helodes* flavicollis KIESW. — *Cyphon* variabilis THUNB. v. *nigriceps* KIESW, *coarctatus* PAYK. — *Prionocyphon* serricornis MÜLL.

Dryopidae. *Dryops* luridus ER. — *Stenelmis* consobrina DUF. — *Riolus* nitens MÜLL.

Heteroceridae. *Heterocerus* flexuosus STEPH., *obsoletus* CURTIS, *marginatus* F., *fenestratus* THUNBG., *fusculus* KIESW.

Dermestidae. *Dermestes* murinus L., *undulatus* BRAHM, *atomarius* ER., *Erichsoni* GANGLB. — *Attagenus* pello L. — *Ctesias* serra F. — *Anthrenus* pimpinellae F., *scrophulariae* L. v. *gravidus* KÜST., *verbasci* L.

Byrrhidae. *Morychus* aeneus F. — *Pedilophorus* auratus DUFTSCH. — *Byrrhus* gigas F.

Dascillidae. *Dascillus* cervinus L.

Elateridae. *Agriotes* gallicus LAC., *ustulatus* SCHALL. ab. *flavicornis* PANZ., *sputator* L. — *Ludius* ferrugineus L. v. *occitanicus* VILLERS. — *Adrastus* rachifer GEOFFR, *montanus* SCOP. — *Drasterius* bimaculatus ROSSI, — ab. *anticus* REITT., — ab. *fenestratus* KÜST., — ab. *binotatus* ROSSI. — *Elater* sanguineus L., — v. *semisanguineus* REITT., *pomonae* STEPH., *ferrugatus* LAC., — ab. *adumbratus* BUYSS., *balteatus* L., *nigerrimus* LAC. — *Limonius* aeruginosus OLIV. — *Athous* hirtus HRBST. — *Denticollis* rubens PILLER.

Eucnemidae. *Drapetes* biguttatus PILLER ab. *mordelloides* HOST.

Buprestidae. *Latipalpis* stellio KIESW. — *Buprestis* rustica L., *novemmaculata* L., *octoguttata* L. — *Eurythyrea* scutellaris OLIV. — *Phaenops* Knoteki REITT. — *Anthaxia*

salicis FABR., grammica LAP., nitidula L., — v. cyanipennis LAP., morio FABR., sepulchralis FABR., quadripunctata L. — *Coraeus lamprolatus* BON — *Agrius viridis* L. ab. linearis F., — ab. fagi RATZB., — ab. ater F., obtusus AB., pseudocyanus KIESW., elongatus HERBST ab. cyaneus ROSSI, laticornis ILLIG., fuscosericeus DAN., convexicollis REDTB, integerrimus RATZB., obscuricollis KIESW. — *Trachys pygmaea* F.

Bostrychidae. *Bostrychus capucinus* L.

Lyctidae. *Lyctus linearis* GOEZE.

Ptinidae. *Ptinus rufipes* OLIV., bidens OLIV

Anobiidae. *Xestobium rufovillosum* DEG. — *Sitodrepa panicea* L. — *Trypopytus carpini* HERBST.

Oedemeridae. *Xanthochroa carniolica* GISTL. — *Anoncodes fulvicollis* SCOP. v. media GREDL., dispar DUFUR, — v. ♀ concolor MULS. — *Asclera coerulea* L. — *Chrysanthia viridissima* L., — v. cuprina REY, viridis SCHMIDT ab. eupreomicans WESTH.

Pythidae. *Rhinosimus planirostris* F.

Pyrochroidae. *Pyrochroa serraticornis* SCOP.

Hylophilidae. *Hylophilus pygmaeus* DEG.

Anthicidae. *Notoxus monoceros* L., brachycerus FALD., cornutus F. ab. armatus SCHMIDT.

Meloidae. *Meloë proscarabaeus* L., — ab. cyaneus MULS., violaceus MARSH. — *Euzonitis bipunctata* PILLER.

Mordellidae. *Tomoxia biguttata* GYLLH. — *Mordella perlata* SULZ., aculeata L. ab. vestita EMERY. — *Mordellistena abdominalis* F., humeralis L., — ab. axillaris GYLL. — *Anaspis pulicaria* COSTA, thoracica L., arctica ZETT.

Melandryidae. *Xylita livida* SAHLB.

Alleculidae. *Allecula morio* F. — *Prionychus melanarius* GERM. — *Pseudocistela ceramboides* L. v. serrata CHEVRL. — *Mycetochara axillaris* PAYK. — *Omphlus rugicollis* KÜST.

Tenebrionidae. *Opatrum sabulosum* L. — *Hypophloeus unicolor* PILLER, fraxini KUGEL. — *Diaclina testudinea* PILLER. — *Menophilus cylindricus* HERBST. — *Tenebrio picipes* HERBST. — *Helops quisquilius* STURM.

Cerambycidae. *Tragosoma depsarium* L. — *Rhagium bifasciatum* F. ab. unifasciatum MULS. — *Xylosteus Spinolae* FRIV. — *Oxymirus cursor* L. — *Gaurotes virginea* L. ab. thalassina SCHRANK. — *Pidonia lurida* F. — *Leptura sexguttata* F. ab. exclamationis F., erythroptera HAGENB., pallens BRULL, maculicornis DEG., cordigera FÜSSL., sanguinolenta L., dubia SCOP.,

— ab. Stareki SCHILSKY, — ab. chamomillae F., erratica DALM., — ab. erythrura KÜST., sexmaculata L., aurulenta F., maculata PODA ab. undulata MULS., nigra L., septempunctata F. — Grammoptera ruficornis F. — Stenopterus flavicornis KÜST., rufus L. — Leptidea brevipennis MULS. — Icosium tomentosum LUC. — Tetropium castaneum L. v. fuleratum F. — Phymatodes testaceus L., — ab. variabilis L., — ab. fennicus F., — ab. praeustus F. — Pyrrhidium sanguineum L. — Callidium aeneum DEG. — Plagionotus floralis PALL., — ab. basicornis REITT. — Xylotrechus antilope ZETT. — Clytanthus Herbsti BRAHM, figuratus SCOP. — Hoplosia fennica PAYK. — Pogonochaeus ovatus GOEZE. — Agapanthia violacea F. — Menesia bipunctata ZOUBK. — Tetrops praeusta L. — Stenostola ferrea SCHRANK, nigripes FABR.

Chrysomelidae. Lema melanopus L. — Labidostomis humeralis SCHNEID. — Clytra quadripunctata L. — Gynandrophthalma aurita L. — Cryptocephalus bipunctatus L. ab. sanguinolentus SCOP. — Bromius obscurus L. — Gastroidea polygoni L. — Phaedon cochleariae F. — Melasoma 20-punctata SCOP., aenea L.

Lariidae. Laria lentis FROELICH.

Curculionidae. Otiorrhynchus fuscipes OL. — Polydrosus impar GOZIS, mollis STROEM, picus F., viridicinctus GYLLH. — Sitona lineatus L., humeralis STEPH, inops GYLL. — Tanymericus palliatus F. — Pissodes piceae ILL., notatus F. — Rhinoncus bruchoides HERBST. — Ceutorrhynchus denticulatus SCHRANK. — Sphenophorus striatopunctatus GOEZE. — Gymnetron tetrum F. — Apion curvirostre GYLL., aestivum GERM. — Rhynchites betulae L., nanus PAYK., Bacchus L.

Ipidae. Eccoptogaster Ratzeburgi JANSON. — Pteleobius Kraatzi EICHH. — Myelophilus piniperda L., minor HARTIG. — Hylurgus ligniperda F. — Hylastes attenuatus Er. — Cryphalus piceae RATZB. — Pityogenes chalcographus L., pilidens REITT. — Ips typografus L., Mannsfeldi WACHTL, acuminatus GYLL., suturalis GYLL. — Taphrorychus bicolor HERBST, villifrons DUF. — Xylocleptes bispinus DUFT. — Dryocoetes villosus F. Xyleborus eurygraphus RATZB., Saxeseni RATZB., monographus F. — Xyloterus domesticus L.

Lucanidae. Ceruchus chrysomelinus HOCHW.

Scarabaeidae. Trox scaber L. — Psammobius sulcicollis ILLIG — Oxyomus silvestris SCOP. — Aphodius scrutator HERBST v. nigricollis MULS., lugens CREUTZ., immundus CREUTZ., lividus OLIV., varians DUFTSCH. v. ambiguus MULS., inquinatus HERBST, pro-

dromus BRAHM, punctatosulcatus STURM, consputus CREUTZ., luridus F., — ab. nigripes F., depressus KUG. ab. atramentarius ER. — Ochodaeus chrysomeloides SCHRANK — Odontaeus armiger SCOP. — Geotrupes vernalis L. v. autumnalis ER. — Onthophagus taurus SCHREBER, fracticornis PREYSSL., coenobita HERBST, austriacus PANZ., vacca L., — ab. medius PANZ., nuchicornis L. — Serica brunnea L. — Rhizotrogus marginipes MULS., — v. granulifer ROSH. — Amphimallus ruficornis FABR., assimilis HRBST. — Melolontha melolontha L. ab. scapularis WESTH., pectoralis GERM., — v. spatulata BALL. — Hoplia praticola DUFT., farinosa L., brunnipes BON. — Anomala aenea DEG. ab. bicolor SCHILSKY — Oryctes nasicornis L. v. aries JABL. — Gnorimus variabilis L., nobilis L. ab. cuprifulgens REITT. — Trichius fasciatus L., sexualis BEDEL — Tropinota hirta PODA ab. senicula MÉX. — Cetonia aurata L. ab. piligera MULS., — ab. pisana HEER, — ab. viridiventris SEITT, — ab. valesiaca HEER, — ab. tunicata REITT. — Liocola marmorata F. — Potosia cuprea F. ab. Fabriciana REITT.

Új vak bogarak a Bihar-hegységből.

Irta: CSIKI ERNŐ.

Barátom BOKOR ELEMÉR az ezidei nyáron újból szentelhetett néhány hetet a Bihar-hegység barlangi faunájának kikutatására, de figyelemmel volt a nagy kövek alatt, a földben élő vak bogarakra is. Kutatásai most is meglepő szép eredménnyel végződtek. Ezidei felfedezései közül négy fajt már ismertettem, ezek az *Anophthalmus Szalayi* és *A. Horváthi* és a *Pholeuon bihariense* és *Ph. Frivaldszkyi* (lásd: Annales hist-nat. Musei Nationalis Hungarici. X, 1912, p. 538–539), a többieket ez alkalommal óhajtom leírni.

Ezen a helyen sem mulaszthatom el, hogy köszönetemet ne fejezzem ki BOKOR ELEMÉR barátomnak azért, hogy újonnan felfedezett bogarait leírás végett rendelkezésemre bocsátotta.

Pholeuon (Apropeus) Attila CSIKI n. sp.

Rufo-ferrugineum, haud nitidum, supra pilis tenuibus flavis dense vestitum. Capite pronotoque subtiliter, elytris fortius dense punctatis, inter punctis subtilissime punctulatis. Fronte parum impressa, pronoto latitudine paulo longiore, ante medium latissimo, basi paulo angustiore. lateribus postice arcuato-sinuatis et ad angulos posticos pene rectis vix divergentibus. Elytris breviter ovatis, pronoto vix duplo et dimidio longioribus, disco paulo planatis, sutura antice impressa, margine laterali angusto. Carina mesosternali obtusangulariter late elevata. Long. 5–5.5 mm.

Hungaria centr.-orient. Habitat in antro innominato nunc detecto montis Tatárhegy (Com. Bihar), ubi Dom. ELEMÉR BOKOR specimina nonnulla legit.

A *Ph. leptodero* FRIV. et *Ph. Hazayi* FRIV. elytris supra planioribus et superficie dense punctato punctulatoque, haud nitido, facile distinguendum.

Barnás-vörös, fénytelen, felületét sűrű testhez simuló finom sárgás szőrözet fedi. A fej és az előtor háta finomabban, a szárnyfedők erőteljesebben sűrűn pontozottak, a pontok között pedig nagyon finoman pontocskázottak. A homlok közepén kis bemélyedés van, az előtor háta alig hosszabb mint széles, tövén kissé keskenyebb mint a közepe előtt, a hol a legszélesebb, oldalai hátul ívelten kimetszettek és hátrafelé alig széttartók, ennél fogva a hátsó szögletek majdnem derékszögűek. A szárnyfedők rövidebb tojásformák, alig két és félszer oly hosszúak mint az előtor háta, a varraton elül kissé bemélyedtek, oldalperemük keskeny, felületük a korongon kissé lapított. A mellközép taraja széles tompaszög alakjában kissé kiemelkedő. Hossza 5—5,5 mm.

Előfordul a Tatárhegy keleti lejtőjén levő újonnan felfedezett barlangban. BOKOR ELEMÉR gyűjtése.

Az *Apropeus* alnembe tartozó *Ph. leptoderum* FRIV. és *Ph. Hazayi* FRIV.-tól felül lapítottabb szárnyfedői és sokkal sűrűbben pontozott és pontocskázott, ennél fogva fénytelen felülete által könnyen megkülönböztethető.

Pholeton (*Apropeus*) *Birói* CSIKI n. sp.

Rufo-ferrugineum, haud nitidum, supra pilis flavis, tenuibus et brevibus dense vestitum, capite pronotoque subtiliter, elytris fortius dense punctatis et inter punctis punctulatis. Fronte parum impressa. Pronoto latitudine paulo longiore, ante medium latissimo, basi parum angustiore, lateribus antice arcuato-rotundatis, postice profunde sinuatis et ad angulos posticos acutiusecule prominulis fortiter divergentibus. Elytris oblongo-ovalibus, pronoto fere triplo longioribus, pone medium latissimis, antrorsum et postice angustatis, margine laterali angusto, disco paulo deplanatis. Long. 5—6 mm.

Hungaria centr.-orient. Habitat in antris „Ripp-Ripp-barlang“, „Nagy Sándor-barlang“ et „Csori vajda-barlang“ nominatis et in valle Szegyesstel dicto locatis (Com. Bihar), ubi Dom. ELEMÉR BOKOR detexit.

Ph. Attilae m. affinis; sed differt: elytris longioribus, pronoto lateribus postice fortius sinuatis et ad angulos posticos magis divergentibus, angulis posticis acutis prominulis.

Barnás-vörös, fénytelen, testhez simuló finom és rövid sárgás szőrözettel sűrűn fedett, a fej és az előtor háta finomabban, a szárnyfedők erőteljesebben sűrűn pontozottak és a pontok között pontocskázottak. A homlok a középén kissé benyomott. As előtor háta nagyon kevésével hosszabb, mint széles, a közepe előtt a legszélesebb, tövén kissé keskenyebb, oldalai elül ívelten kerekítettek, hátul mélyen kimetszettek, az oldalak ennél fogva innen hátrafelé erősen széttartók, a hátsó szögletek hegyesen kiugrók. A szárnyfedők hosszúkás tojásformák, majdnem háromszor oly hosszúak, mint az előtor háta, a közepük mögött a legszélesebbek, innen előre- és hátrafelé keskenyedők, oldalperemiük keskeny, felül a korongon kissé lapítottak. A mellközép taraja ívelten kerekített és alig kiemelkedő. Hossza 5–6 mm.

Előfordul a Szegyes-tel-völgy több barlangjában, így a „Ripp-Ripp“, a „Nagy Sándor“ és a „Csori vajda“-barlangban, a melyekben BOKOR ELEMÉR fedezte fel.

A *Ph. Attila* m. legközelebbi rokona, de attól hosszabb szárnyfedői, oldalt mélyebben kimetszett előtora és ezért hátrafelé széttartó oldalai és hegyesen kiugró hátsó szögletei által könnyen megkülönböztethető.

***Pholeuon (Irenellum) Knirschii* BREIT ab. *interruptum* CSIKI nov. ab.**

A typo differt: linea marginali laterali pronoti antice interrupta, prope angulos anticos brevissima, postice ab angulis posticis usque ad medium producta.

Habitat cum typo in antro „Kondor-barlang“ dicto.

A törzsfajtól abban különbözik, hogy az előtor hátának oldal-szegélye nem teljes, hanem a hátsó szögletektől a közepéig terjed, azonban elül is rövid élecske jelzi az elülső szögletek mellett.

Előfordul a törzsfaj között a „Kondor barlang“-ban.

***Pholeuon (Irenellum) Eleméri* CSIKI n. sp.**

Obscure rufo-ferrugineum, nitidiuseulum, supra pilis flavis vestitum, dense tenuiterque punctatum. Capite haud magno, fronte parum impressa. Antennis pone dimidiam corporis extensis, articulo secundo quam articulo quarto paulo longiore, articulo octavo quam articulo decimo paulo brevior. Pronoto latitudine aequilongo, in dimidio latissimo, basi paulo angustiore, lateribus antice arcuatis, postice fortius sinuatis, angulis posticis acutis. Elytris oblongo-ovalibus, quam pronoto duplo et dimidio paulo longioribus et sesquialter paulo longioribus quam coniunctim lateribus, convexis, sutura paulo impressa, margine laterali angusto. Carina mesosternali angulo

acuto seu denticulato prominulo. Tarsi anteriores maris dilatati et ad apicem gradatim angustati. Long. 4.5–5 mm,

Hungaria centr.-orient. Habitat in antro novo prope antrum „Csudor-barlang“ nominato ad originem fluv. Kőrös, ubi Dom. ELEMÉR BOKOR exemplaria aliquot legit.

A speciebus affinibus modo sequenti distinguendus est: a *Ph. Knirschi* BREIT: pronoto latitudine aequilongo, a *Ph. Bokorino* m. elytrorum margine laterali angusto, a *Ph. Gyleki* Mocz. antennarum articulo secundo articulo quarto paulo longiore, a *Ph. Frivaldszkyi* m. pronoto basi latitudine maxima vix angustiore et lateribus ante angulos posticos tenuiter sinuatis et a *Ph. Mihóki* m. et *Ph. Árpádi* m. carina mesosternali angulo acuto prominulo.

Sötét barnás-vörös, kissé fénylő, testhez simuló sárgás szőrözettel fedett, sűrűn és finoman pontozott. A fej nem nagy, a homlok kissé benyomott. A csápok a test közepén túl terjednek, a második csápiz kissé hosszabb mint a negyedik íz, a nyolezadik íz kissé rövidebb mint a tizedik íz. Az előtor háta olyan hosszú mint széles, a középén legszélesebb, töve ennél keskenyebb, oldalai elül íveltek, hátul erősebben öblösek, hátsó szögletei hegyesek. A szárnyfedők hosszúkás tojásformák, két és félszernél kissé hosszabbak mint az előtor háta és másfélszernél kissé hosszabbak mint együttesen szélesek, domborúak, a varraton kissé bemélyedtek, oldalperemük keskeny. A mellközép taraja éles szög, illetőleg fogacska alakjában kiemelkedő. A hím elülső lábfejének íze kiszélesedettek és fokozatosan keskenyedők. Hossza 4.5–5 mm.

Előfordul a Kőrös eredeténél levő „Csudor-barlang“ közelében fekvő újonnan felfedezett barlangban. BOKOR ELEMÉR gyűjtése.

A rokon fajoktól ez az új faj a következő tulajdonságai alapján különböztethető meg: a *Ph. Knirschi* BREIT től abban különbözik, hogy előtora olyan hosszú mint széles, a *Ph. Bokorianum* m.-től, hogy a szárnyfedők oldalpereme keskeny, a *Ph. Gyleki* Mocz. től, hogy második csápize kissé hosszabb mint a negyedik íz, a *Ph. Frivaldszkyi* m.-től, hogy az előtor hátának töve alig keskenyebb mint legszélesebb részében és oldalai a hátsó szögletek előtt gyengén öblösek, a *Ph. Mihóki* m. és *Ph. Árpádi* m.-től pedig abban, hogy a közép mell taraja éles szög alakjában emelkedik ki.

Pholeuon (Trenellum) Árpádi CSIKI n. sp.

Obscure rufo brunneum, nitidum, supra flavo-pilosum, dense punctatum et subtiliter punctulatum. Pronoto longitudine vix latiore, ante medium latissimo, lateribus hoc loco rotundatis, postice fortiter sinuatis et ad angulos posticos vix acutis, penae rectis, parallelis. Elytris oblongo-ovalibus, pronoto paulo multo quam duplo et dimidio

longioribus, margine laterali angusto, sutura disco paulo impressa. Carina mesosternali late rotundata vel rotundata obtuse angulata. Tarsorum posticorum articulo primo articulis duobus sequentibus aequilongo. Long. 4·3—5 mm.

Hungaria centr.-orient. Habitat in antro novo vallis „Fehér-völgy“ nominato (Comit. Kolozs), ubi Dom. ELEMÉR BOKOR specimina nonnulla legit.

Ph. Mihóki m. proximus; sed differt: statura graciliore, elytris longioribus, pronoto longitudine vix latiore et lateribus profundius emarginatis.

Sötét barnás vörös, fénylő, testhez simuló finom sárga szőrözettel fedett, felülete sűrűn pontozott és finoman pontoeskázott. Az előtor háta alig szélesebb mint hosszú, közepe előtt a legszélesebb, oldalai itt kerekítettek, majd hátrább erősen kimetszettek és hátul majdnem párhuzamosan haladnak a kissé hegyes, majdnem derékszögű hátsó szögletek felé. A szárnyfedők hosszúkás tojásformák, kissé többel mint két és félszer oly hosszúak mint az előtor háta, oldalperemük keskeny, varratjuk a korongon kissé bemélyedt. A mellközép kiemelkedő taraja szélesen kerekített vagy kerekített tompaszögű. A hátsó lábfej első íze olyan hosszú miut a következő két íz együttvéve. Hossza 4·3—5 mm.

Előfordul a Fehér-völgy (Kolozs vm.) egy új barlangjában, a melyben BOKOR ELEMÉR fedezte fel.

A *Ph. Mihóki* m. legközelebbi rokona és attól főleg karesőbb testalkata és hosszúkásabb szárnyfedői, valamint alig szélesebb mint hosszú előtora hátának mélyebben kimetszett oldalai alapján különbözik.

Drimeotus hungaricus CSIKI n. sp.

Rufo-ferrugineus, paulo nitidus, pilis brevibus flavis oblique locatis tectus, capite pronotoque subtiliter et dense, elytris fortius punctatis. Antennis dimidio corporis longioribus, articulo secundo articulo primo parte $\frac{4}{10}$ longiore, articulo octavo articulo secundo parte $\frac{2}{7}$ brevior. Longitudinem articularum antennarum numeri sequentes explicarent: 5, 7, 6, 5·5, 6·5, 6, 6·5, 4, 5, 5, 6·5. Pronoto transverso, longitudine parte quinta latiore, ante medium latissimo, antrorsum fortiter angustato, lateribus postice pene parallelis. Scutello longitudine vix latiore. Elytris ovalibus, humeris late rotundatis et porrectis, lateribus postice arcuato-angustatis, margine laterali angusto et reflexo, sutura usque pone medium impressa, costis evanescentibus et usque ad medium pertinentes. Tibiis anticis sat brevibus. Long. 4 mm.

Hungaria centr.-orient. Exemplum unicum Dom. ELEMÉR BOKOR in monte Boga (Com. Bihar) sub lapidem in altitudine ca. 1300 metrorum detexit.

Species nova subgeneris *Drimeotus* s. str. a *D. Ormayi* REITT. differt: elytris irregulariter punctatis, a *D. Chyzeri* BIRÓ: elytris latitudine triente longioribus, a *D. Horváthi* BIRÓ et *D. Entzi* BIRÓ: pronoto ad basin non angustato, a *D. Kovácsi* HAMPE et *D. Bokori* m. elytrorum margine laterali angusto et a *D. laevimarginato* Mocz. elytrorum margine laterali reflexo.

Barnás-vörös, kissé fénylő, rövid rézsútosan álló sárgás szőrözettel fedett, a fej és az előtor háta finoman és sűrűn, a szárnyfedők erőteljesebben pontozottak. A csápok a test közepén túl terjednek, a második csápíz $\frac{4}{10}$ -del hosszabb mint az első íz, a nyolczadik íz pedig $\frac{3}{7}$ -del rövidebb mint a második íz. Az egyes csápízek egymáshoz való viszonya a következő számokkal fejezhető ki: 5, 7, 6, $5\frac{1}{2}$, $6\frac{1}{2}$, 6, $6\frac{1}{2}$, 4, 5, 5, $6\frac{1}{2}$. Az előtor háta harántos, egy ötödnél kevésbé többel szélesebb mint hosszú, valamivel a közepe előtt legszélesebb, innen előre felé erősen keskenyedő, oldalai hátul majdnem párhuzamosak. A paizsocska alig szélesebb mint hosszú. A szárnyfedők tojásformák, a vállon szélesen kerekítettek és kiállók, oldaluk hátrafelé ívelten keskenyedők, oldalperemük keskeny, oldal-szélük felhajló, a varrat a paizsocskától a közepén tulig benyomott, a hosszanti bordák elenyészőek, mindegyik szárnyfedőn kettőnek a nyomai láthatók, ezek is csak a közepén tulig terjednek. Az elülső lábszárak aránylag rövidek. Hossza 4 mm.

Előfordul a Boga-hegyen (Bihar vm.), a hol BOKOR ELEMÉR egyetlen példányát mintegy 1300 m. magasságban egy mélyen a földbe ágyazott kő alatt találta.

Ez az új faj a *Drimeotus* s. str. alnembe tartozik. A *D. Ormayi*-től abban tér el, hogy szárnyfedői szétszórtan pontozottak, a *D. Chyzeri*-től hogy a szárnyfedői csak $\frac{1}{3}$ -dal hosszabbak mint szélesek, a *D. Horváthi* és *D. Entzi*-től hogy előtora a töve felé nem keskenyedő, a *D. Kovácsi* és *D. Bokori*-től hogy szárnyfedőinek oldalpereme keskeny és a *D. laevimarginatus*-től hogy a szárnyfedők oldalperemének széle felhajló.

Drimeotus Mihóki CSIKI n. sp.

Rufo-ferrugineus, sat nitidus, supra pilis flavis brevibus vestitus. Capite dense punctato, fronte impressa, pronoto subtiliter den-
sequé punctato. Antennis dimidio corporis longioribus, articulo
secundo articulo primo quarta parte et articulo octavo duplo longiore,
longitudinem articulorum formula sequens explicat: 6, 8, 7, 7, 6, 7

7·5, 4, 6, 5, 8. Pronoto transverso, triente parte longitudine latiore, ante medium latissimo, lateribus hoc loco arcuatis, antrorsum fortiter angustatis, postice pene parallelis, superficie vix convexa. Elytris oblongo-ovalibus, latitudine triente parte longioribus, humeris arcuatis, disco costis 4—4 evanescentibus, costis duabus mediis pone medium finitis, costis suturali et laterali solum antice notatis, sutura antice impressa. Long. 3·8—4 mm.

Hungaria centr.-orient. Habitat in antris „Ripp-Ripp-barlang“ et „Nagy Sándor-barlang“ nominatis in valle Szegyestel (Com. Bihar), ubi Dom. ELEMÉR BOKOR detexit

D. Hungarico m. supra descripto affinis; sed differt: elytris oblongo ovalibus, angulis humeralibus arcuatis, haud porrectis.

Barnás vörös, eléggé fénylő, rövid testhez simuló sárgás szőrözettel fedett. A fej a homlokon kissé benyomott, felülete úgy mint az előtor hátáé finoman és sűrűn pontozott. A csápok a test felénél túl terjednek, a második csápiz egy negyeddel hosszabb mint az első íz és kétszer oly hosszú mint a nyolcadik íz; a csápízek egymáshoz való viszonyát a következő számszor mutatja: 6, 8, 7, 7, 6, 7, 7·5, 4, 6, 5, 8. Az előtor háta harántos, egyharmadnál kissé többel szélesebb mint hosszú, a közepe előtt legszélesebb, oldalai itt íveltek, innen előrefelé erősen keskenyedők, hátul majdnem párhuzamosak, felülete kissé domború. A szárnyfedők kissé hosszúkás tojásformák, egyharmaddal hosszabbak mint együttesen szélesek, a vállon nem kiálló és ívelten mennek át az oldalszélbe, felületükön 4—4. borda nyomát láthatjuk, ezek közül a középső kettő jobban kifejlődött és a középen túlig terjed, a varrat melletti és a szélső csak elül jelzett, a varraton hosszában a középen túlig benyomottak. Hossza 3·8—4 mm.

Előfordul a Szegyestel-völgyben (Bihar vm.) fekvő „Ripp-Ripp“ és „Nagy Sándor“ barlangokban, melyekben BOKOR ELEMÉR fedezte fel.

Ez az új faj az előbb ismertetett *D. hungaricus* legközelebbi rokona; attól főleg abban különbözik, hogy szárnyfedői hosszúkásabb tojásformák és a vállon nem kiálló, hanem ívelten mennek át az oldalszélbe.

Anophthalmus cognatus FRIV. var. *speluncarum* CSIKI nov. var.

A typo differt: antennis longioribus, pronoto paulo graciliore, elytris latioribus.

Hungaria centr.-orient. Habitat in antro „Czárán-barlang“ nominato, valle Szamos (Com. Bihar), ubi Dom. E. BOKOR specimen unicum in societate *Pholeuonis Mihóki* CSIKI detexit.

A törzsfajtól hosszabb csápjai, kissé keskenyebb előtora és szélesebb szárnyfedői különböztetik meg.

Előfordul a Szamos-völgyében (Bihar vármegye) levő Czárán-barlangban, a melyben egyetlen példányát a *Pholeuon Mihóki* CSIKI társaságában fedezte fel BOKOR ELEMÉR.

Anophthalmus cognatus FRIV. var. *nuptialis* CSIKI nov. var.

A typo differt: antennarum articulis 2—5 longioribus, pronoto latiore, magis convexo, angulis posticis brevioribus acutiusculisque, elytris latioribus et magis convexis.

Hungaria centr.-orient. Habitat in monte Galbina (Montes Biharienses), ubi Dom. E. BOKOR sub lapidibus invenit.

A törzsfajtól a következőkben tér el: a 2—5 csápíz hosszabb, az előtör háta szélesebb és erősen domború, a hátsó szögletek rövidebbek és hegyesebbek, a szárnyfedők szélesebbek és erősen domborúak.

Előfordul a Bihar-hegységben, a Galbina-hegyen, a hol kövek alatt gyűjtötte BOKOR ELEMÉR.

Nem lehetetlen, hogy ez az érdekes új állat önálló fajnak fog bizonyulni, ez a kérdés azonban csak újabb és nagyobb anyag gyűjtése után dönthető majd el.

Új vak bogarak Magyarország faunájából.

Irta: MIHÓK OTTÓ.

Drimeotus Csikii MIHÓK n. sp.

Ex affinitate *Dr.* (s. str.) *laevimarginati* Mocz., *hungarico* CSIKI et *Mihóki* CSIKI. A *Dr. laevimarginato* Mocz. differt: corpore majore et praecipue elytrorum margine laterali reflexo, a *Dr. hungarico* CSIKI: corpore majore, antennis pedibusque longioribus, pronoto longiore et elytrorum humeris arcuato-rotundatis, a *Dr. Mihóki* CSIKI: articulis antennarum dimensionibus, pronoto angustiore et elytris angustioribus longioribusque.

Hungaria centr.-orient. Habitat in antro „Pacifik-barlang“ nominato (Com. Bihar) in societate *Pholeuonis Gyleki* Mocz.

A *Drimeotus*-alnembe tartozik, a *Dr. laevimarginatus* Mocz., *hungaricus* CSIKI és *Mihóki* CSIKI rokonságába. A *Dr. laevimarginatus*-tól nagyobb teste és főleg szárnyfedőinek felhajtott oldalpereme, a *Dr. hungaricus*-tól nagyobb testén kívül hosszabb csápja és lábai, nemkülönben hosszabb előtora és végül azáltal, hogy szárnyfedői a vállon ívesen meunnek át az oldalszélbe, könnyen megkülönböztethető. Legközelebbi rokona a *Dr. Mihóki* CSIKI, melytől azonban a csápok méretei, de főképen keskenyebb előtora és szárnyfedőinek keskenyebb és hosszabb alakja által már szabad szemmel is biztosan elválasztható.

A fej finoman pontozott, a középben bemélyedés nélkül. A csápok hosszúak, a test felénél valamivel túlterjednek, izeik hosszabbak mint szélesek; a második csápíz hosszabb mint az első, a harmadik és negyedik íz egyenlő hosszú, az ötödik és a hetedik íz ezeknél valamivel hosszabb, a hatodik íz kissé hosszabb mint az ötödik íz, de rövidebb mint a második íz, a nyolczadik íz a legrövidebb, a kilenczedik egynegyeddel rövidebb mint a hetedik íz, a tizedik íz egyharmaddal rövidebb mint a kilenczedik íz és az utolsó íz valamivel hosszabb mint a tizedik és csúcsa erősen hegyesedő. Az első hat csápíz majdnem egyforma széles, a hetedik és nyolczadik gyengébben, az utolsóelőtti két íz pedig a vége felé erősen szélesedő. Az előtör háta egynegyeddel szélesebb mint hosszú, oldalai a középben erősen íveltek, innen előre egyenesen keskenyedők, míg hátrafelé öblösödők, majd a hátsó szögletek felé párhuzamosan haladnak, a töve előtt majdnem olyan hosszú mint a középben, a hátsó szögletek kiemelkedők. Az előtör sokkal keskenyebb mint a szárnyfedők és azokkal ellentétben finoman és sűrűn pontozott. A szárnyfedők csaknem kétszer oly hosszúak mint szélesek, oldalporemük keskeny és szélük felhajló, a vállon nem kiálló, hanem ívesen mennek át az oldalszélbe, szétszórtan és sűrűn pontozottak, bordái elmosódtak. A mellközép taraja elül nem éles fogacskával ellátott szöglettel végződik. A lábak hosszúak és karsúak, a hátsó lábfej utolsó ize sokkal rövidebb mint az előző négy íz együttvéve, a középső és hátsó lábszár külső szélén néhány finom tüskével. Az elülső és középső tomporok nem fogacskáztak. Az állat sárgás-vörös, kissé fénylő, finom testhez simuló sárgás szőrözettel fedett. Hossza 4 2 mm.

Ezen felette ritka új fajt, melynek egyetlen hím példányát BOKOR ELEMÉR a biharmegyei és a hécsi gyűjtők által az idén előtte felkutatott Pacifik-barlangban fedezett fel a *Pholeuon Gyleki* társaságában, CSIKI ERNŐ barátom, a magyar entomologusok kiváló tagjának tiszteletére neveztem el.

Pholeuon (Irenellum) Csikii MIHÓK n. sp.

Ph. Árpádi CSIKI et *Mihóki* CSIKI proximum et magnitudine intermedium. A *Ph. Mihóki* differt: corpore angustiore et elytris multo longioribus, a *Ph. Árpádi*: elytris brevioribus latoribusque, praeterea ab ambabis speciebus: tarsorum posticorum articulo primo longitudine articulorum secundo et tertio simul sumptorum aequilongo.

Hungaria orient. Habitat in antro „Csiki Ernő-barlang“ nominato in valle Ponor (Com. Kolozs) sito.

A *Ph. (Irenellum) Árpádi* CSIKI és *Mihóki* CSIKI legközelebbi rokona és nagyságát illetőleg azok között foglal helyet. A *Ph. Mihóki*-től karsubb alakja és sokkal hosszúkásabb szárnyfedői, a *Ph. Árpádi*-

tól pedig rövidebb és szélesebb szárnyfedői által könnyen megkülönböztethető. Mindkét fajtól a csápok szerkezetén kívül még abban is különbözik, hogy a hátsó lábfej első íze hosszabb mint a következő két íz együttesen.

A fej olyan széles mint hosszú, a homlok a csápok előtt rövid és olyan széles mint a fejpaizs. A csápok vékonyak és a test felénél túl terjednek. A második csápíz csaknem kétszer oly hosszú mint az első íz, a harmadik és negyedik íz egyenlő hosszú és rövidebb mint a második, az ötödik és hatodik íz hosszabb mint a harmadik, a hetedik íz majdnem eléri a második íz hosszát, a nyolcadik íz félakkora mint a hetedik, a kilencedik és tizedik íz egynegyeddal hosszabb mint a hetedik és végük felé erősen szélesedő, az utolsó íz kissé hosszabb mint az utolsóelőtti íz, a középen a legszélesebb és hegyben végződik. Az előtor háta olyan széles mint hosszú, oldalszegélye teljes, a hátsó szögletektől az elülsőig terjed, közvetlenül a közepe előtt a legszélesebb, oldalai itt kerekítettek, innen előre egyenes vonalban keskenyednek, míg hátrafelé mélyen kimetszettek, majd párhuzamosan haladnak a kissé hegyesszögű hátsó szögletekig. A szárnyfedők hosszúak, visszás tojásformák, többel mint kétszer oly hosszúak mint az előtor, közepükön pedig felényivel szélesebbek mint az, a csúcson egyenként kerekítettek, oldalperemük keskeny és felhajló. A mellközép taraja fokozatosan emelkedik, majd kerekített tompaszögben megy át a csipők közötti részbe. A lábak hosszúak és karesúk, a hátsó lábfej első íze hosszabb mint a következő két íz együttvéve. Barnás-vörös, kissé fénylő, finoman és sűrűn pontozott, felül sárgás testhez simuló szőrökkel fedett. Hossza 4·2—4·6 mm.

Előfordul a kolozsmegyei Ponor-völgyben fekvő „Csiki Ernő-barlang”-ban, a melyben BOKOR ELEMÉR fedezte fel. Ezt az új fajt is CSIKI ERNŐ barátom tiszteletére neveztem el.

Phleuon (Irenellum) Dieneri MIHÓK n. sp.

Ex affinitate *Ph. Gyleki* Moc. z.; attamen *Ph. Eleméri* CSIKI et *Frivaldszkyi* CSIKI proximum, sed differt: corpore magis valido, elytris brevioribus latioribusque.

Hungaria centr.-orient. Habitat in antro adhuc in-nominato montis Galbina (Com. Bihar).

A *Ph. Gyleki* Moc. csoportjába tartozik és a *Ph. Eleméri* CSIKI és *Frivaldszkyi* CSIKI legközelebbi rokona, melyektől azonban rövidebb és szélesebb szárnyfedői és ezáltal már szemre is feltűnő zömök alakja által könnyen megkülönböztethető.

A fej sokkal keskenyebb mint az előtor, sűrűn pontozott.

A csápok a test felénél valamivel hosszabbak, a 2. csápíz csaknem kétszer olyan hosszú mint az 1. íz, a 3., 4. és 6. íz egyforma hosszú és rövidebbek mint a 2. íz, az 5. és a 7. íz kissé hosszabb mint a 6. íz, de még mindig rövidebb mint a 2. íz, a 8. íz a 7. íz felénél valamivel hosszabb, a 9. íz felényivel hosszabb mint a 7. íz, a 10. és 11. íz hosszabb mint a 8. íz; a 9. és 10. íz a vége felé erősen szélesedő, az utolsó íz a közepe előtt a legszélesebb és innen erősen keskenyedő csúcsban végződik. Az előtor háta valamivel hosszabb mint széles, tövén keskenyebb mint a közepe előtt, a hol a legszélesebb, mögötte öblös, majd széttartó és hegyes hátsó szögletekkel végződik; az oldalszegély teljes, a hátsó szögletektől az elülsőig terjed, töve finoman, de teljesen szegélyezett. A szárnyfedők majdnem kétszer oly hosszúak, mint szélesek, a középén a legszélesebbek, előre kevésbé, hátrafelé erősebben keskenyedők, oldalai egész hosszaságukban íveltek; a csúcson egyenként kerekítettek, oldalperemük keskeny és tüskeszerű szőrökkel van ellátva. A mellközép taraja éles fogacska alakjában emelkedik ki. A lábak hosszúak és karsúak, a hímek elülső lábfejének ízei kissé kiszélesedettek. Barnás-vörös, sűrűn pontozott, nagyon levéssé fénylő, aranysárga sűrű és rövid testhez simuló szőrökkel fedett. Hossza 4·5—5 mm.

Előfordul a biharmegyei Galbinán, a Bársza-völgy egyik névtelen barlangjában, melyben BOKOR ELEMÉR fedezte fel. Az új fajt DIENER HUGÓ barátom tiszteletére neveztem el.

Anophthalmus (Divalius) Csikii MIHÓK n. sp.

A. pseudoparoeco CSIKI affinis, sed differt: corpore minore, antennis brevioribus, articulo tertio antennarum articulo secundo duplo longiore (apud *A. pseudoparoecum* solum sesquialter longiore), pronoto angulis posticis rectis, haud acutiusculis, elytris angustioribus, lateribus minus rotundatis, angulis humeralibus late-rotundatis, striis punctatis, externis profundioribus. Long. 5·5—6·5 mm.

Hungaria orient. Habitat in antro „Csiki Ernő-barlang“ nominato, valle Ponor (Com. Kolozs.)

Az *Anophthalmus pseudoparoecus* CSIKI legközelebbi rokona, de attól kisebb teste, rövidebb csápjai, sokkal rövidebb lábai és az előtor hátának hátsó szögletei által könnyen megkülönböztethető.

Sárgás-barna, fénylő, csupasz. A fej kissé keskenyebb és hosszabb mint az előtor háta; halántéka szélesedett és kiálló, a homlokbarázdák teljesek és mélyek, hátul a fej befűződésénél végződnek. A csápok a test feléig érnek (a *pseudoparoecus*-nál jóval túl érnek) és karsúak. A második csápíz valamivel rövidebb mint az első és fele a harmadiknak, mely a leghosszabb (a *pseudoparoecus*-

nál a harmadik csápíz, csak $1\frac{1}{2}$ -szer hosszabb a másodiknál), a negyedik, ötödik és hatodik csápíz egyforma hosszú, a másodiknál felével hosszabbak, a hetedik egynegyeddel rövidebb az előbbi háromnál, a nyolczadik, kilencedik és tizedik újból egyformák s oly hosszúak mint az első, míg az utolsó csápíz ezeknél hosszabb s a közepén túl keskenyödve csúcsban végződik. Az előtör az első negyedében másfélszer oly széles mint hosszú, erősen szívforma, oldalpereme széles (a *pseudoparoecus*-nál keskeny), oldalszéle hirtelen felhajló, csaknem párhuzamosan egyenes vonalban halad a derékszögben végződő hátsó szögletekig (a *pseudoparoecus*-nál az előtör hátsó szögletei hegyesek). A szárnyfedők hosszúkás tojásformájúak, csupaszok, oldalaik ívesek, hátul keskenyedők (a *pseudoparoecus*-nál a szárnyfedők jóval hosszabbak és valamivel szélesebbek is), a hátsó sarkok kerekített derékszögűek, míg a vállon szélesen kerekített tompaszögűek. A szárnyfedők oldalszélével párhuzamosan elül egy sorban négy beszúrt pont van. A barázdák mélyek és élesek, sűrűn pontozottak, a csúcs előtt elenyészőek (a *pseudoparoecus*-nál a külső barázdák bevésbé mélyen pontozottak). A lábak karcsúak és kissé hosszúak (a *pseudoparoecus*-nál sokkal hosszabbak a lábak). A hímek első lábfejének első és második íze kiszélesedett és alul pikkelyes lemezekkel fedett. Hossza 5·5—6·5 mm.

Három hím és két nőtény alapján leírva, melyek közül a nőtények jóval szélesebbek és nagyobbak.

Előfordul a Bihar- és Kolozsvármegyék határában húzódó Ponor völgyének újonnan felfedezett „Csiki Ernő-barlang“-jában, melyben BOKOR ELEMÉR fedezte fel. Az új fajt CSIKI ERNŐ tisztele-
tére neveztem el.

Adatok Magyarország lepkefaunájához.

(Beiträge zur Lepidopterenfauna Ungarns.)

Irta: BÁRÓ N. CH. ROTHSCHILD (London).

IV. Lepkék Szvinicza környékéről.¹

Az elmúlt nyáron megbízásomból CASTELLITZ GYULA úr

IV. Lepidopteren von Szvinicza und Umgebung.¹

Im verflossenen Sommer sammelte Herr JULIUS CASTELLITZ in

¹ A három előző közlemény a Rovartani Lapok következő kötetiben jelent meg: **1.** XVI, 1909, p. 130—148; **2.** XVIII, 1911, p. 36—43; **3.** XIX, 1912, p. 21—29.

¹ Die drei vorangegangenen Beiträge sind in den folgenden Bänden der Rovartani Lapok erschienen: **1.** XVI, 1909, p. 130—148; **2.** XVIII, 1911, p. 36—43; **3.** XIX, 1912, p. 21—29.

Krassó Szörény vármegeye leg-déli részében, a Duna által délfelé képezett szögletben, gyűjtött részemre. Állandó tartózkodási helye Szvincza volt, a hol április 18-tól július végéig időzött. Rendszeres kirándulásai észak-nyugaton Drenkova és Tilva Drenetina ig és keleten Tiszovicza-ig terjedtek. Május végén több napos kirándulást rendezett a Kazánszorosba és július közepén több napot töltött a Duna egyik kis szigetén, a Temes-szigeten (Ostrovo).

A gyűjtés eredményét nagyban befolyásolta a rossz időjárás és ezzel összefüggésben a kiöntések által víz alá került partvidék.

A gyűjtés ennél fogva csak 330 fajt eredményezett, a melyek között azonban egynéhány nagyon érdekes elem is van, mint pl. *Pararge Roxelana*, *Libythea celtis*, *Lycaena Jolas*, *Ochrostigma melagona*, *Tapinostola Hellmanni*, *Eublemma suava*, *Hypena antiqualis*, *Acidalia sodaliaria*, *Ac. politata*, *Ac. deversaria* ab. *diffuata*, *Ac. imitaria*, *Rhodostrophia calabria* és különösen a következő négy Magyarország faunájára új aprólepke: *Crambus confusellus*, *Epiblema Hinnebergiana*, *Ep. commodestana* és az itten leírt *Psecadia Rothschildi* RBL. Azonkívül előkerült a *Catabrachmia csornensis*, mely Gelechiidának eddig csak egyetlen példánya volt ismeretes.

meinem Auftrage im südlichsten Teil des Komitates Krassó-Szörény, in der von der Donau nach Süden gebildeten Ecke. Sein Standquartier war Szvincza, wo er vom 18. April bis Ende Juli Aufenthalt hatte. Seine regelmässigen Exkursionen erstreckten sich im Nordwesten bis Drenkova und Tilva-Drenetina, im Osten bis Tiszovicza. Auch machte er Ende Mai einen mehrtägigen Ausflug in die Kasanenge und verbrachte Mitte Juli mehrere Tage auf der Donau-Insel Temes-sziget (Ostrovo).

Die Aufsammlungen waren durch die schlechte Witterung und im Zusammenhange damit durch Inundationen der Ufergehenden stark beeinträchtigt.

Die Ausbeute umfasst daher nur 330 Arten, unter welchen sich einige sehr interessante Faunenelemente finden, als *Pararge Roxelana*, *Libythea celtis*, *Lycaena Jolas*, *Ochrostigma melagona*, *Tapinostola Hellmanni*, *Eublemma suava*, *Hypena antiqualis*, *Acidalia sodaliaria*, *Ac. politata*, *Ac. deversaria* ab. *diffuata*, *Ac. imitaria*, *Rhodostrophia calabraria* und besonders die vier folgenden für Ungarn neuen Microlepidopteren: *Crambus confusellus*, *Epiblema Hinnebergiana*, *Ep. commodestana* und die hier beschriebene *Psecadia Rothschildi* RBL. Auch wurde *Catabrachmia csornensis* erbeutet, von welcher Gelechiidae bisher nur ein Stück bekannt war.

Általában véve ennek a vidéknek lepkefaunája sokkal szegényebb mint a Bánság akár melyik része.

Az anyag revízióját és a jegyzék összeállítását a bécsi természetrajzi udvari múzeumban REBEL H. tanár úr végezte.

A CASTELLITZ által megjelölt termőhelyek és a gyűjtés ideje a következők:

- Biger (243 m.): VII. 20.
 Birkoviti (487 m.): V. 25.
 Cukavka (Szvinczától keletre. — Östlich von Szvincza): VI 6–12.
 Drenkova: VI. 26.
 Gabretina: VI. 5–6.
 Glavcina: IV. 24–29; V. 4–6; VI. 13, 25.
 Greben: IV. 23, 30; V. 7, 30; VI. 3, 11.
 Gredita (680 m.): VI 6, 19.
 Jeselnicza: VI. 18.
 Jucz: IV. 26; V. 7, 31; VI. 25, 28; VII. 23.
 Kazan-szoros (Kasanenge): V. 29; VI. 4.
 Kozla: VI. 11–12.
 Lupatina: VI. 21.
 Plostina: V. 21; VII. 2.
 Prislop (530 m.): VII. 5.
 Szvincza (Srnice) [67 m.].
 Temes-sziget (Temes Insel; Ostrovo): VII. 16–19.
 Tilva Drenetina (690 m.): VI. 28.
 Tiszovicza: IV. 24.
 Treskovac (670 m.): V. 1; VI. 26; VII. 24.
 Uroviste: VII 13.
 Varniseo (380 m.): VII. 2–3.
 Vertop (288 m.): IV. 27; VII. 3, 10.
 Zapoloka: V. 10.
 Zarudine: VII. 12.
 Zenska bara (338 m.): VII. 9–10.

A gyűjtött fajok és az azokra vonatkozó adatok a következők:

Im allgemeinen ist die Lepidopterenfauna hier vielärmer als sonst in der banatischen Region.

Die Revision des Materials und Anlage der Liste erfolgte am Naturhistorischen Hofmuseum in Wien durch Prof. H. REBEL.

Die von CASTELLITZ angegebenen Fangplätze und Daten sind folgende:

Die gesammelten Arten und die darauf bezüglichen Daten sind folgende:

Papilionidae.

- Papilio Podalirius* L. var. *elongata* VERITY. — Greben IV. 23 (♂),
Prislop VII. 5.
Thais Polyxena SCHIFF. — Glavcina V. 6.

Pieridae.

- Aporia crataegi* L. — Kazan-szoros V. 29
Pieris rapae L. — Greben IV. 23.
— *napi* L. var. *napaeae* ESP. — Lupatina VI. 22.
— *Daplidice* L. — Zenska bara VII. 9, Zarudine VII. 12, Temes-
sziget VII. 16.
— — gen. vern. *Bellidice* O. — Vertop IV. 27.
Euchloë cardamines L. — Glavcina V. 6 (♀).
Leptidia sinapis L. — Greben IV. 23.
— — var. aest. *diniensis* B. — Lupatina VI. 21.
Cotias Hyale L. — Glavcina V. 4, Jucz VI. 25.
— *Edusa* F. — Glavcina V. 4 ♂, Temes sziget VII. 16.
— — ab. *chrysothemoides* RBL. — Glavcina V. 4.
— — ab. *Helice* HB. — Glavcina VI. 13.

Nymphalidae.

- Pyrameis cardui* L. — Temes sziget VII. 16.
Vanessa urticae L. — Gabretina VII. 7.
— *polychloros* L. — Gabretina VI. 5.
Polygonia c-album L. — Szvinicza VI. 12.
Melitaea Cinxia L. — Jucz V. 7, 31.
— *Phoebe* KNOCH — Szvinicza VI. 3—5.
— *didyma* ESP. — Jucz VI. 25.
— *Trivia* SCHIFF. — Szvinicza VI. 3.
Argynnis Daphne SCHIFF. — Kozla VI. 12.
— *Latonia* L. — Greben VI. 3.
— *Adippe* L. — Szvinicza VI.
— *Pandora* SCHIFF. — Cukavka VI. 6—12.
Melanargia Galatea L. — Jucz VI. 25, Treskovac VI. 26.
Satyrus Circe F. — Szvinicza (1 ♂).
— *Hermione* L. — Treskovac VI. 25. ♂.
— *Semele* L. — Treskovac VI. 12, 26.
Pararge Aegeria L. var. *egerides* STGR. — Gredita VI. 19.
— *Roxelana* CR. — Cukavka VII.
— *Megaera* L. — Jucz IV. 26, Greben V. 7, Lupatina VI. 21
(gen. II).
Epinephele Jurtina L. — Szvinicza, Treskovac VI. 25.
Coenonympha pamphilus L. — Zapoloka V. 10, Kazan V. 29.

Libytheidae.

Libythea Celtis LAICH. — Glavcina VI. 13.

Lycaenidae.

Thecla ilicis ESP. — Szvnicza VI. 7.

— *acaciae* F. — Szvnicza VI. 11.

Callophrys rubi L. — Glavcina V. 6.

Chrysophanus virgaureae L. — Lupatina VI. 22.

— *Thersamon* ESP. — Zarudine VII. 12.

— *Alciphron* ROTT. — Kazan VI. 3 (♀), Glavcina VI. 13 (♂).

— *phlaeas* L. — Tiszovicza IV. 24, Glavcina V. 4.

— — ab. *Eleus* F. — Treskovac VI. 26.

Lycaena Argus L. (*Aegon* SCHIFF.) — Szvnicza V. 24.

— *Astrarche* BRGST. — Glavcina IV. 29, Greben V. 8.

— *Icarus* ROTT. — Elterjedt (Verbreitet); Temes-sziget VII. 16.

— *Meleager* ESP. — Lupatina VI. 21 (♂).

— *bellargus* ROTT. — Szvnicza V. 23.

— — ab. *ceronus* ESP. — Szvnicza V. 23; Zarudine VII. 12.

— *Jolas* O. — Lupatina VI. 21.

— *Cyllarus* ROTT. — Greben V. 3, Glavcina V. 9.

Hesperiidae.

Augiades sylvanus ESP. — Lupatina VI. 22.

Carcharodus lavaterae ESP. — Tilva Drenetina VI. 28.

— *alceae* ESP. — Greben V. 3.

Hesperia orbifer HB. — Greben V. 30.

— *alveus* HB. var. *fritillum* HB. — Gredita VI. 6 (♂).

— *malvae* L. — Jucz IV. 25, Glavcina V. 11.

Thanaos Tages L. — Jucz IV. 25.

— — ab. *unicolor* FRR. — Prislop VII. 5.

Sphingidae.

Deilephila euphorbiae L. — Biger VII. 20.

Pergesa porcellus L. — Temes-sziget VII. 16.

Macroglossum stellatarum L. — Szvnicza VI. 6.

Notodontidae.

Cerura furcula L. — Temes-sziget VII. 16 (♀).

Spatalia argentina SCHIFF. — Greben V. 30, Vertop VII. 10. (Egyidejüleg olajszürke és vöröses-okersárga elülső szárnyakkal. — Gleichzeitig mit olivengrauen und rötlich ocker-gelben Vorderflügeln).

Ochrostigma melagona BKH. — Zenska bara VII. 9.

Lymantriidae.

- Dasychira fuscelina* L. — Treskovac VI. 24.
Euproctis chrysorrhoea L. — Treskovac VI. 26, Vertop VII. 3.
Lymantria dispar L. — Vertop VII. 10.

Lasiocampidae.

- Malacosoma neustria* L. — Szvinicza VI. 8, Varniseo VII. 3.
Macrothylacia rubi L. — Kazan V. 30.
Odonestis pruni L. — Uroviste VII. 13.

Noctuidae.

- Demas coryli* L. — Treskovac VII. 24.
Acronycta rumicis L. — Szvinicza V. 20.
Agrotis pronuba L. — Kazan V. 29.
 — *comes* HB. — Szvinicza VI. 15.
 — *forcipula* HB. — Vertop VII. 10 (♀).
Mamestra leucophaea VIEW. — Greben V. 3 (♂).
 — *brassicae* L. — Kazan V. 30.
Bryophila algae F. — Vertop VII. 10, Temes-sziget VII. 16.
 — *muralis* FORST. — Jucz VII. 28.
Dipterygia scabriuscula L. — Varniseo VII. 3.
Tapinostola Hellmanni EV. Treskovac VI. 24, Zenska bara VII. 9 (♀).
Luceria virens L. — Uroviste VII. 13.
Caradrina quadripunctata F. — Szvinicza V.
 — *respersa* HB. — Vertop VII. 3.
 — *ambigua* F. — Szvinicza VI. 5.
Amphipyra tragopogonis L. — Prislop VII. 5.
 — *pyramidea* L. — Prislop VII. 5.
Calymnia trapezina L. ab. *rufa* TURR — Jucz VI. 23.
Plastenis retusa L. — Vertop VII. 10.
Heliothis dipsacea L. — Greben V. 3, Temes-sziget VII. 16.
 — *scutosa* SCHIFF. — Temes-sziget VII. 16.
Acontia lucida HUFN. — Plostina V. 22, Temes-sziget VII. 16.
 — — ab. *albicollis* F. — Temes-sziget VII. 16.
 — *luctuosa* ESP. — Vertop IV. 27, Greben IV. 30, Glavcina V. 4.
Eublemma suava HB. — Jeselnicza VI. 18, Treskovac VI. 26 (♀),
 Prislop VII. 5.
Thalpochares purpurina HB. — Greben V. 30.
 — *communimacula* HB. — Temes-sziget VII. 16, Biger VII. 20.
Erastria argentula HB. — Greben V. 30.
Rivula sericealis SCOP. — Temes-sziget VII. 16.
Emmelia trabealis SCOP. — Greben IV. 30, V. 23, Temes-sziget VII. 20.
Plusia gutta GN. — Treskovac VI. 25, Jucz VI. 25, Varniseo VII. 3.

- Plusia gamma* L. — Temes-sziget VII. 16.
Euclidia glyphica L. — Glavcina V. 4, Temes sziget VII. 16.
 — *triquetra* F. — Temes-sziget VII. 16—17.
Catocala hymenaea SCHIFF. — Biger VII. 20.
Toxocampa viciae HB. — Treskovac VI. 26, Vertop VII. 10.
Epizeuxis calvaria F. — Varniseo VII. 3.
Zanclognatha tarsiplumalis HB. — Szvinicza VI. 22.
 — *tarsicristalis* HS. — Prislop VII. 5 (♀).
Herminia derivalis HB. — Treskovac VI. 28.
Hypena proboscidalis L. — Szvinicza VI. 7.
 — *antiqualis* HB. — Plostina V. 21.

Geometridae.

- Pseudoterpna pruinata* HUFN. — Greben VI. 11.
Euchloris smaragdaria F. — Szvinicza VI. 7, Jucz VI. 28, Temes sziget VII. 16.
Nemoria viridata L. — Vertop VII. 10.
 — *pulmentaria* GN. — Biger VII. 20.
Thalera fimbrialis SCOP. — Treskovac VI. 26.
Acidalia similata THNBG. — Temes-sziget VII. 16.
 — *rufaria* HB. — Kozla VI. 12, Treskovac VI. 18.
 — *moniliata* F. — Uroviste VII. 13.
 — *dimidiata* HUFN. — Treskovac VI. 26.
 — *sodaliaria* HS. — Temes-sziget VII. 16.
 — *virgularia* HB. — Greben V. 13, Kazan VI. 4.
 — *laevigata* SCOP. — Prislop VII. 5, Temes sziget VII. 16.
 — *herbariata* F. — Szvinicza VI.
 — *politata* HB. ab. *abmarginata* BOHATSCH — Temes-sziget VII. 16.
 — *rusticata* F. — Prislop VII. 5, Uroviste VII. 13.
 — *dilutaria* HB. — Treskovac VI. 26.
 — *degeneraria* HB. — Szvinicza VI. 16.
 — *deversaria* HS. — Lupatina VI. 21, Jucz VI. 25, Treskovac VI. 26.
 — — ab. *difluata* HS. — Treskovac VI. 26.
 — *rubiginata* HFN. — Greben V. 31, Temes-sziget VII. 16.
 — *marginepunctata* GOEZE — Kazan V. 29, Vertop VII. 10.
 — *emutaria* HB. — Cukavka VI. 21.
 — *ornata* SCOP. — Greben V. 10, Treskovac VI. 26, Vertop VII. 10.
 — *violata* THBG. var. *decorata* BKH. — Szvinicza VI. 11.
Codonia albiocellaria HB. — Birkoviti V. 24.
Rhodostrophia calabraria Z. — Cukavka VI. 11.
 — — ab. *tabidaria* Z. — Lupatina VI. 21, Jucz VI. 25.
Timandra amata L. — Temes-sziget VII. 17.
Lythria purpuraria L. — Greben V. 3, Temes-sziget VII. 16.

- Minoa murinata* SCOP. — Tiszovica IV. 24, Glavcina IV. 29, Treskovac VI. 26.
- Siona decussata* BKH. — Szvinica V. 23—VI. 15.
- Lilhostege farinata* HUFN. — Greben V. 9, Temes-sziget VII. 16.
- *griseata* SCHIFF. — Greben V. 3, Glavcina V. 6.
- Anaitis plagiata* L. — Greben IV. 23.
- Larentia fluviata* HB. — Biger VII. 20.
- *riguata* HB. — Tiszovicza IV. 24, Greben V. 3—10, Treskovac VI. 26.
- *galiata* HB. — Treskovac VI. 26, Prislop VII. 5.
- *bilineata* L. — Szvinicza V. 24.
- Asthenia candidata* SCHIFF. — Jucz VI. 28.
- Tephroclystia oblongata* THBG. — Uroviste VII. 13.
- *isogrammaria* HS. — Szvinicza VI. 7, Uroviste VII. 13.
- Phibalapteryx vitalbata* HB. — Jucz VI. 28.
- *corticata* TR. — Szvinicza VI. 7.
- Abraxa marginata* L. — Treskovac VII. 24.
- Ennomos quercaria* HB. — Lupatina VI. 21.
- Venilia macularia* L. — Tiszovicza IV. 24, Greben IV. 30.
- Boarmia gemmaria* BRAHM. — Szvinicza V. 22.
- Enaturga atomaria* L. — Tiszovicza IV. 24.
- Phasia clathrata* L. — Treskovac VI. 26, Temes-sziget VII. 16.
- *glarearia* BRAHM. — Tiszovicza IV. 24, Glavcina IV. 29, Treskovac V. 1, Tilva Drenetina VI. 28.
- Eubolia avenacearia* HB. var. *flavidaria* EV. — Temes-sziget VII. 16.
- *murinaria* F. — Greben V. 9, Kazan V. 29.

Syntomidae.

- Syntomis Phegea* L. — Lupatina VI. 21, Treskovac VI. 26.

Arctiidae.

- Callimorpha quadripunctaria* PODA — Jucz VII. 20.
- Coscinia striata* L. — Jucz VI. 13—26.
- Miltochrista miniata* FORST. — Varniseo VII. 3.
- Lithosia complana* L. — Prislop VII. 5, Uroviste VII. 13.
- *unita* HB. ab. *palleola* HB. — Treskovac VII. 24.

Zygaenidae.

- Zygaena purpuralis* BRÜN. — Cukavka VI. 5 (♀).
- *achilleae* ESP. — Szvinicza V. 23.
- *filipendulae* L. — Szvinicza VI. 11, Treskovac VI. 26.
- *Ephialtes* L. ab. *trigonellae* ESP. — Treskovac VI. 26.

- Zygaena carniolica* SCOF. var. *onobrychis* SCHIFF. — Treskovac VI. 26.
Ino chloros HB. — Kozla VI.
 — *subsolana* STGR. — Cukavka V. 26, Greben VI. 7 (♂).
 — *tenuicornis* Z. — Cukavka VI. 3

Psychidae.

- Acanthopsyche atra* L. (*opacella* HS) — Treskovac V. 1 (♂).
Pachytelia villosella O. — Szvnicza VI. 19 (♂).
Rebelia Sappho MILL. — Treskovac V. 6, Cukavka VI. 7.
 — *nudella* O. — Szvnicza V. 9 (♂).
Psychidea bombycella SCHIFF. — Cukavka VI. 7.
Epichnopteryx pulla ESP. — Vertop IV. 27, Birkoviti V. 25.

Cossidae.

- Cossus Cossus* L. — Szvnicza VI. 7.
Hypopta caestrum HB. — Varniseo VII. 3, Zenska bara VII. 9.
Dyspessa ulula ВКН. — Kozla VI. 11.

Pyralidae.

- Aphomia sociella* L. — Treskovac VI. 26, Zenska bara VII. 9.
Melissoblaptes bipunctatus Z. — Temes sziget VII. 17.
Lamoria anella SCHIFF. — Plostina VII. 2.
Crambus inquinatellus SCHIFF. — Jucz VI. 23.
 — *contaminellus* HB. — Tilva Drenetina VI. 23.
 — *luteellus* SCHIFF. — Gabretina VI. 6, Temes-sziget VII. 16.
 — *saxonellus* ZK. — Kozla VI. 11, Biger VII. 20.
 — *pinellus* L. — Tilva Drenetina VI. 23.
 — *confusellus* STGR. — Uroviste VII. 13 (♂).
 — *falsellus* SCHIFF. — Varniseo VII. 3.
 — *chrysonuchellus* SC — Glavcina V. 6.
 — *craterellus* SC. — Gabretina VI. 5, Jeselnicza VI. 18.
 — *hortuellus* HB. — Treskovac VI. 25, Temes-sziget VII. 16.
Eromene bella HB. — Jucz VII. 20.
Scirpophaga praelata SC. — Uroviste VII. 13, Jucz VII. 20.
Schoenobius gigantellus SCHIFF. — Vertop VII. 10.
 — *forficellus* THBG. — Temes sziget VII. 16.
Ematheudes punctella TR. — Zarudine VII. 12, Temes-sziget VII. 16.
Homoiosoma sinuella F. — Greben V. 30, Jeselnicza VI. 18.
 — *subalbatella* MN. — Temes sziget VII. 16.
 — *nimbella* HB. — Zenská bara VII. 9.
Plodia interpunctella HB. — Szvnicza VI. 11.
Ephestia elutella HB. — Greben V. 30.
Gymnancycla canella HB. — Temes sziget VII. 16, Jucz VII. 20.

- Pempelia dilutella* HB. — Uroviste VII. 13.
Euzophera cinerosella Z. — Gabretina VI. 6, Plostina VII. 2.
 — *bigella* Z. — Prislop VII. 5.
Hypochalcia ahenella HB. — Szvnicza VI. 1.
Etiella Zinckenella TR. — Jucz VII. 23, Biger VII. 20.
Bradyrrhoa gilveolella TR. — Vertop VII. 10.
Megasis illignella Z. — Tiszovicza IV. 24, Temes-sziget VII. 16.
Epischnia prodromella HB. — Kazan V. 29.
Selagia argyrella F. — Szvnicza.
Salebria faecella Z. — Tilva Drenetina VI. 28.
Trachonitis cristella HB. — Biger VII. 20.
Rhodophaea rosella SC. — Uroviste VII. 13.
Aglossa pinguinalis L. — Gabretina VI. 6.
Hypsopygia costalis F. — Plostina VII. 2, Uroviste VII. 13.
Pyralis farinalis L. — Temes-sziget.
 — *regalis* SCHIFF. — Zenska bara VII. 9.
Herculia glaucinatalis L. — Gabretina VI. 7, Vertop VII. 10.
 — *rubidalis* SCHIFF. — Treskovac VI. 28.
Cledeobia moldavica ESP. — Cukavka VI. 7, Kozla VI. 11, Jeselnicza VI. 18.
Nymphala stratiotata L. — Uroviste VII. 13.
Scoparia ochrealis SCHIFF. — Glavcina V. 6.
 — *crataegella* HB. — Jeselnicza VI. 18, Uroviste VII. 13.
Nomophila noctuella SCHIFF. — Szvnicza, Temes-sziget VII. 17.
Evergestis extimalis SC. — Szvnicza V. 22.
 — *anealis* SCHIFF. — Szvnicza VI. 1.
Phlyctaenodes verticalis L. — Glavcina V. 6, Treskovac VI. 26, Uroviste VII. 13.
 — *sulphuralis* HB. — Temes-sziget VII. 16.
Cynaeda dentalis SCHIFF. — Uroviste VII. 13.
Metasia ophialis TR. — Uroviste VII. 13.
Pionea rubiginalis HB. — Uroviste VII. 13.
Pyrausta sambucalis SCHIFF. — Uroviste VII. 13, Biger VII. 20.
 — *flavalis* SCHIFF. — Uroviste VII. 13.
 — *nubilalis* HB. Uroviste VII. 13, Temes-sziget VII. 16.
 — *cespitalis* SCHIFF. — Tiszovicza IV. 24.
 — *sanguinalis* L. — Greben V. 3, Plostina VII. 2, Uroviste VII. 13.
 — *purpuralis* L. — Greben V. 3 (♂). Majdnem vörös színeződés nélküli. — Fast ganz ohne rote Färbung.
 — *aurata* SC. — Glavcina IV. 24, Vertop VII. 10.
 — *nigrata* SC. — Greben IV. 30.
 — *cingulata* L. — Zenska bara VII. 9.

Pterophoridae.

- Oxyptilus parvidactylus* Hw. — Biger VII. 20, Treskovac VII. 24.
Alucita pentadactyla L. — Szvinicza VI. 4, Treskovac VI. 28.
 — *tetradactyla* L. — Szvinicza VI. 7.
Pterophorus monodactylus L. — Greben V. 30, Temes-sziget VII. 16.

Tortricidae.

- Dichelia Grotiana* F. — Tilva Drenetina VI. 28.
Oenophthira Pilleriana SCHIFF. — Prislop VII. 5.
Cacoecia rosana L. — Tilva Drenetina VI. 28.
 — *strigana* HB. — Treskovac VI. 24.
 — — ab. *stramineana* HS. — Jeselnicza VI. 18 (♀).
Eulia ochreana HB. — Birkoviti V. 23.
Tortrix Loefflingiana L. — Greben V. 30.
 — *viridana* L. — Greben VI. 3.
Lozopera bilbaënsis RÖSSL. — Biger VII. 20 (♂). Eddig csak Balaton-
 Almádiról (1908. VII. 24; ROTHSCHILD) volt ismeretes. —
 War bisher nur von Balaton-Almádi (1908. VII. 24;
 ROTHSCHILD) bekannt.
Conchylis posterana Z. — Greben V. 10, Uroviste VII. 13.
 — *hybridella* HB. — Uroviste VII. 13 (♀).
 — *zephyrana* TR. — Greben V. 1, Temes-sziget VII. 16.
 — *Heydeniana* HS. — Temes-sziget VII. 17 (♀).
 — *epiliana* Z. — Uroviste VII. 13 (♂).
Euxanthis lathoniana HB. — Cukavka VI. 7, Varniseo VII. 3 (♀).
 — *hamana* L. — Uroviste VII. 13.
 — *zoegana* L. — Cukavka VI. 7.
 — *straminea* Hw. — Kazan V. 29.
Phtheochroa pulvillana HS. — Jeselnicza VI. 18. BÁRÓ ROTHSCHILD
 már 1910-ben Versecznél gyűjtötte, később előkerült a
 Deliblátról (Flamunda) és Cséhtelekről (Bihar vm.). —
 Wurde von BARON ROTHSCHILD bereits 1910 bei Versecz
 erbeutet, später aber auch in der Deliblater Puszta (Fla-
 munda) und bei Cséhtelek (Kom. Bihar) gefangen.
Carposina scirrhosella HS. — Treskovac V. 24.
Olethreutes pruniana HB. — Greben V. 24, Treskovac VI. 26.
 — *oblongana* Hw. — Varniseo VII. 3.
 — *striana* SCHIFF. — Varniseo VII. 3.
 — *arcuella* CL. — Treskovac VI. 26.
 — *lacunana* DUP. — Szvinicza VI. 14.
 — *ericetana* WESTW. — Zenska bara VII. 9.
Steganoptycha minutana HB. — Szvinicza VI. 7.
Bactra furfurana Hw. — Varniseo VII. 3 (♀), Temes-sziget VII. 16.
 — *lanceolana* HB. — Uroviste VII. 13.

- Semasia pupillana* CL. — Temes-sziget VII. 16.
Notocelia Uddmanniana L. — Szvinicza VI. 7, Prislop VII. 5
Epiblema albidulana HS. — Temes-sziget VII. 16.
 — *caecimaculana* HB. — Vertop VII. 10 (♀).
 — *Hinnebergiana* FUCHS. — Jeselnicza VI. 18 (♂). [Nagyon sötét hátsó szárnyakkal. — Mit sehr dunklen Hinterflügel].
 — *commodestana* RÖSSL. — Zenska bara VII. 9 (♀).
 — *graphana* TR. — Treskovac VI. 26.
 — *tripunctana* F. — Plostina V. 22.
 — *Pflugiana* HW. — Uroviste VII. 13, Temes-sziget VII. 16.
 — *foenella* L. — Zenska bara VII. 9.
Tmetocera ocellana F. — Uroviste VII. 13.
Carpocapsa pomonella L. — Vertop VII. 10.
Ancyliis tineana HB. — Zapoloka IV. 22.
 — *comptana* FROEL. — Zapoloka IV. 22, Treskovac V. 1.
Lipoptycha plumbana SC. — Zenska bara VII. 9, Temes-sziget VII. 16.
 — *saturnana* GN. — Varniseo VII. 3.

Yponomeutidae.

- Yponomeuta padellus* Z. — Varniseo VII. 3, Prislop VII. 5, Temes-sziget VII. 16.
 — *rorellus* HB. — Prislop.

Plutellidae.

- Llutella maculipennis* CURT. — Treskovac V. 1, Varniseo VII. 3.

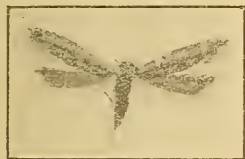
Gelechiidae.

- Metzneria apritella* CL. — Temes-sziget VII. 16 (♂).
Bryotropha senectella Z. — Biger VII. 20.
Gelechia spurcella HS. — Greben V. 10.
 — *tephrititella* DUP. — Greben V. 10.
Sitotroga cerealella OLIV. — Szvinicza.
Stomopteryx deterrentella Z. — Treskovacz VII. 24.
Catabrachmia csornensis RBL. (Rov. Lap. XVI, 1909, p. 145).

Ebből a fajból, melyet egy 1908. július 9-én Csornán (Sopron vm.) gyűjtött nőstény példány alapján írtam le, július 24-én egy friss ♂ példány került Treskovaczról, melyet képen is bemutatok. A sárgás csápok a esúcs felé jól láthatóan fogacskázottak. Ez a példány teljesen megegyezik a típussal, mely a bécsi múzeum gyűjteményében foglal helyet.

Von dieser nach einem weiblichen Stück, welches am 9. Juli 1908 in Csorna (Komitat Sopron) erbeutet wurde, aufgestellten Art, wurde ein frisches ♂ am 24. Juli in Treskovacz gefangen. Dasselbe wird hier zur Abbildung gebracht. Die gelblichen Fühler sind gegen ihre Spitze deutlich gezähnt. Das Stück stimmt vollkommen mit der im wiener Hofmuseum befindlichen Type überein.

- Rhinosia formosella* HB. — Gabretina VI. 6.
Euteles kollarella COSTA — Zenska bara VII. 9.
Oegoconia quadripuncta Hw. — Uroviste VII. 13, Temes-sziget VII. 16.
Pleurota pyropella SCHIFF. — Szvinicza.
 — *sabiella* HS. — Birkoviti V. 25, Temes sziget VII. 16.
 — *aristella* L. — Plostina VII. 2.
Holoscolia forficella HB. — Jucz VI. 23.

Catabrachmia esornensis RBL. ♂, $\frac{2}{1}$.

Psecadia Rothschildi RBL. ♂, $\frac{2}{1}$.

- Topentis barbella* F. — Greben VI. 11.
Psecadia scarpunctella HB. — Uroviste VII. 11.
 — *bipunctella* F. — Zarudine VII. 12.
 — **Rothschildi** REBEL, n. sp. ♂.

Nagyon apró, egyszínű ércszürke elülső szárnyak által jellemzett faj, mely ki nem feszítve egy a *seliniella* csoportba tartozó *Scythris*-hez hasonló.

A zömök test, csápok, tapogatók és lábak egyszínű ércszürkék. A csápok az elülső szárnyak elülső szélének közepén csak kissé terjednek túl; a gyengén felhajló tapogatók középső íze karesú, pikkelyektől kevésbé megvastagodott, a vékony és hegyes utolsó íz $\frac{3}{4}$ oly hosszú, mint a középső íz. Az erőteljes potroh fogója belső oldalán narancssárga pikkelyezés gyenge nyomát mutatja. A majdnem egyenlő széles elülső szárnyak nem mustrázottak, sötét ércszürkék, a világosabb rojt tövéhez közel sötét választó vonallal. Az elülső

Eine sehr kleine durch einfarbig erzgraue Vorderflügel sehr ausgezeichnete Art, die unaufgespannt einer *Scythris* aus der *seliniella*-Gruppe gleicht.

Dergedrungene Körper Fühler, Palpen und Beine sind einfarbig erzgrau. Die Fühler reichen nur wenig über die Mitte des Vorderrandes der Vorderflügel; das Mittelglied der nur schwach aufgebogenen Palpen ist schlank, wenig durch Schuppen verdickt, das dünne spitze Endglied $\frac{3}{4}$ des Mittelgliedes lang. Die Analkappen des kräftigen Hinterleibes zeigen auf ihrer Innenseite schwache Spuren einer orangegelben Beschuppung. Die fast gleichbreiten Vorderflügel sind zeichnungslos, dunkel erzgrau, mit schwachem Glanze. Die einfarbigen Franssen etwas lichter. Die Hin-

szárnyak hossza 7·3, kifeszítve 14 mm.

Az egyetlen teljesen friss ♂ Glavcina-nál gyűjtött április 24-én (M. C. Vind.)

Ez a faj egyetlen ismert fajhoz sem áll közel és *Ps. aurifluella* Hb. után sorozható be.

terflügel reiner grau, mit dunkler Teilungslinie nahe der Basis der lichtereren Fransen. Vorderflügel-länge 7·3, Expansion 14 mm.

Nur ein ganz frisches ♂ wurde in Glavcina am 24. April erbeutet. (M. C. Vind.)

Die Art steht keiner bekannten besonders nahe und kann nach *Ps. aurifluella* Hb. eingereiht werden.

Depressaria purpurea Hw. — Plostina VII. 2.

Lecithocera luticornella Z. — Biger VII. 20.

Borkhausenia formosella F. — Szvinicza.

— *lunaris* Hw. — Varniseo VII. 3.

Elachistidae.

Stigmatophora serratella Ts. — Uroviste VII. 13.

Coleophora alcyonipenella KOLL. — Varniseo VII. 3.

— *ornatipenella* Hb. — Varniseo VII. 3.

Elachista griscella Z. — Zapoloka IV. 22 (♂♀).

— *anserinella* Z. — Greben IV. 23.

Talaeporiidae.

Solenobia inconspicua Hofm. — Birkoviti V. 25 (♂).

Tineidae.

Euplocamus anthracinalis Sc. — Birkoviti V. 25 (♀). Az elülső szárnyfedők fehér pontjai nagyon aprók. — Mit sehr kleinen weissen Punkten der Vorderflügel.

Ateliotum hungaricellum Z. — Temessziget VII. 16.

Monopis imella Hb. — Prislop VII. 5.

Tinea Ankerella Mx. — Prislop VII. 5 (♂).

— *pellionella* L. — Jeselnicza VI. 18. (Nagyon sötét ♂. — Sehr dunkles ♂).

— *simplicella* Hs. — Prislop VII. 5, Biger VII. 20.

Incurvaria pectinea Hw. — Greben IV. 23.

— *Oehlmanniella* Tr. — Jucz V. 6.

Adelidae.

Nemotois auricellus Rag. — Greben V. 30.

— *minimellus* Z. — Plostina VII. 2 (♀).

Adela violella Tr. — Jeselnicza VI. 18.

— *rufifrontella* Tr. — Treskovae V. 1.

Különfélék.

Bogsch János emlékének. — Még a múlt évben, 1911 március

hó 17-én, elhunyt Pozsonyban BOGSCH JÁNOS ny. állami főreáliskolai tanár, a magyar rovászok kicsiny gárdájának egy régi tagja. Mindnyájunk emlékezetében él az öreg ur, a ki még közel 80 éves korában is elbogarászott és nem mulasztotta el sohasem, hogy átutazóban évenként legalább is egyszer-kétszer a Magyar Nemzeti Múzeumot felkeresse és legújabb gyűjtésének érdekesebb részét be ne mutassa, sőt egyes jobb dolgokkal a múzeum gyűjteményét ne gyarapítsa. BOGSCH 1830 június hó 7-én született a szepesmegyei Durandon, középiskolai és filozófiai tanulmányait

a késmárki liceumban végezte. Ifjúságának első nevezetes mozzanata a szabadságharcz volt; az iskola padjából sietett hazája védelmére és végigküzdötte a szabadságharczot a szolnoki ütközetig, a melyben megsebesült. Átlőtt lábával jószívű parasztok vették ápolás alá és vitték be Szolnokra, a hol egy ideig elrejtették. Midőn félig felgyógyult az osztrákok kezébe került, kik előbb Szegedre, majd Pestre hurczolták, de mivel hasznát nem vehették, mert lábára még mindig nem tudott állani, nem sorozták be osztrák katonának, hanem feltételesen szabadon bocsátották. 1851-ben újból folytatta megszakított tanulmányait és Késmárkon theológiát hallgatott. A gyakorlati téren előbb mint nevelő működött két évig a SZONTÁGH- és HEDRY-családoknál, majd 1855—1857-ig tanároskodott GÖNCZY PÁL pesti finevelőintézetében, 1857-ben pedig báró PODMANICZKY ÁRMINHOZ került nevelőnek Aszódra, a hol 12 esztendőt töltött, a míg 1869-ben a pozsonyi főreáliskolához ki nem nevezték tanárnak. A pozsonyi főreáliskolában 1901-ig működött, a mikor most már 70 éves korában nyugdíjba vonult. A természetrajzzal GÖNCZY PÁL ösztönzésére 1855-ben kezdett behatóbban foglalkozni. Eleinte Magyarország növényeit gyűjtötte és határozta meg, majd a bogarak és lepkék gyűjtésére és tanulmányozására tért át. Pozsonyba kerülvén e város környékének lepkéit és bogarait tanulmányozta első sorban de nyaranként ellátogatott a Magas-Tátrába is, a hol nagy szorgalommal gyűjtött. Az utolsó két évtizedben gyakran járt Horvátországban is és a Tengerszemléken, a hol azonban már inkább csak a bogarak gyűjtésével foglalkozhatott, magas kora, reszkető keze a lepkékkel való foglalkozást már nehézzé tette. Szűkre mért szabad deje daczára lakóhelye lepkefaunáját eléggé kikutatta és kutatásai

eredményeit „Pozsony vidékének lepkéi“ czímen a pozsonyi állami főreáliskola 1891/92. évi értesítőjében közre is bocsátotta. Ha egyéb megfigyeléseit és adatait nem is közölte, a fontosabbakat mindig közölte szaktársaival, a kik azután nem egy adatát használták fel és közölték tanulmányaikban. BOGSCH mint tanár és entomologus egyaránt lelkiismeretes volt, feladatát a legnagyobb gonddal végezte. Ennek, valamint szeretetreméltó modorának köszönhető, hogy csak tisztelői és barátai voltak, tanítványai hálásan gondoltak rá, entomologus társai pedig megbecsülték tudását, eredeti megfigyelésekben gazdag tapasztalatát. Tanulmányai, az adatok pontossága és megbízhatósága folytán, hazánk északi és nyugati része faunájának első kútforrásaivá lettek és lesznek örökké. BOGSCH JÁNOS emlékét meg fogjuk őrizni, önfeláldozó hazaszeretete és munkakedve pedig szolgáljon sok magyar rovarásznak mintaképül.

CSIKI ERNŐ.

Elhunyt magyar rovarászok. — 1912 szeptember hó 12-én elhunyt Isaszegen ALMÁNFALVI NIAMESSNY IMRE ny. posta- és távirdufelügyelő, a Magyar Entomologiai Társaság tagja. Az elhunyt körülbelül egy évtized előtt nyugalomba vonulván, lepkék gyűjtésével kezdett foglalkozni, hogy szabad idejét valami komolyabb szórakoztató tevékenységgel töltsse. Erre régi, ifjúkori barátjától A.-AIGNER LAJOS-tól kapott kedvet és ő is vezette be a lepkészet elemeibe. Azóta NIAMESSNY egyik legszorgalmasabb gyűjtőnk lett, ki nemcsak Budapesten és nyári tartózkodási helyén, Isaszegen gyűjtött szorgalmasan, hanem megfordult e czélból többször Stájerországban is. Szépen felállított és jól gondozott gyűjteményét a Magyar Nemzeti Múzeumnak, rovarani munkáinak egy részét a Magyar Entomologiai Társaságnak juttatta családja. NIAMESSNY 66 évet élt, született Temosvárott 1844 november 29-én.

1912 szeptember 10-én elhunyt Szepesbélán DR. GREISIGER MIHÁLY városi tisztí orvos 61 éves korában. Az elhunyt mint a Szepesség florájának kutatója és ismerője szerzett magának érdemeket, de az entomológia iránt is érdeklődött és ő neki köszönhetjük a nevére elnevezett kis *Psyllida*, a *Trioza Greisigeri* HORV. felfedezését és életkörülményeinek megállapítását.

A magyar entomologusok sorából azonkívül a múlt év folyamán hunyt el JÁMBORY KÁLMÁN honvédelmi miniszteriumi számtanácsos, néhai ANKER LAJOS mostohafia, ki mostohaapjától a lepkegyűjtésben alapos oktatásban részesülvén, sok szerencsével és jártassággal, de inkább kereskedelmi czélból gyűjtött lepkéket. Sajnos, gazdag tapasztalataiból semmit sem közölt, akár csak sógora DR. STEFFEK ADOLF ny. fővárosi kerületi orvos, a ki ugyancsak a múlt évben hunyt el Kispesten. STEFFEK nevét az irodalom is megőrzi, a mennyiben „A *Saturnia hybrida major* O. te-

nyésztése. (Természetrizsi Füzetek. VI, 1878, p. 115—117)“ és „Ueber die Zucht von *Saturnia hybrida*. (Entom. Nachrichten. IV, 1878, p. 130—131)“ című czikkeit közrebocsátotta.

CSIKI ERNŐ.

A Pholeuon Knirschi rendszertani helyéről. — A Rovartani Lapok 1911. évi XVIII. kötetének 141. lapján erről a bogárról azt írtam, hogy BREIT leírásának szavai, hogy „finom és teljes előtor-szegély“ téves megfigyelésen alapul és hogy az előtor oldalszegélye a leírással ellentétben nem teljes, tehát ez a faj nem a *Parapholeuon*, hanem a *Pholeuon* s. str. alnembe tartozik. Ezt egy BREIT úrtól származó, tehát tipikus példányról állapíthattam meg. Később BREIT úr levélben értesített, hogy ő nem tévedett, példányain teljes az előtor oldalszegélye és küldött is egy ilyen példányt. Az azután megvizsgálásra hozzám került, főleg BOKOR ELEMÉR ezidei gyűjtéséből származó példányok alapján most már teljes képet alkothattam magamnak erről a vak bogárról és így szükségesnek találok idézett helyen közölt nézetemet módosítani. Megállapíthattam ugyanis, hogy a példányok nagyobb részén az előtor oldalszegélye tényleg teljes, a példányok másik részénél (mintegy harmadánál) az oldalszegély nem teljes, hanem a hátszó szögletektől a közepéig terjed, azonban elül az elülső szögletek mellett rövid élecske újból jelzi. Ez utóbbi példányokat *ab. interruptum* név alatt ismertettem ezen füzet 153. lapján. A mi pedig ezek után a fajnak hovátartozandóságát illeti, előre kell bocsássam azt a nézetemet, hogy a *Pholeuon* nemnek alnemekre való felosztása könnyű volt akkor, a mikor még csak 4—5 fajtát ismertük, a mostan leírt számtalan faj tanulmányozása után pedig kimondhatom, hogy még csak egynehány átmeneti alak felfedezése elegendő lesz arra, hogy az összes alnemeket elejtsük. A mellközép tarajának szerkezete és a mint fenti példából látjuk, az előtor oldalszegélyének hossza sem lesz használható elválasztó bélyegnek. A *Pholeuon Knirschi*-t tehát addig a míg az alnemeket fentarthatjuk, legjobban az *Irenellum* alnemben vélem elhelyezhetni, melynek fajait a csúcson egyenként kerekített szárnyfedők eléggé jellemzik. CSIKI ERNŐ.

Irodalom.

Seitz, Prof. Dr. Adalbert: Die Grosz-Schmetterlinge der Erde. Eine systematische Bearbeitung der bis jetzt bekannten Groszschmetterlinge. I. Band: Die Palaearktischen Tagfalter. Verlag des SEITZ'schen Werkes (ALFRED KERNEN) in Stuttgart, p. A—C, 1—379 und 3470 Figuren auf 89 kolorierten Tafeln. Preis gebunden Mk. 60.—

A lepkegyűjtőknek eddig alig állott rendelkezésükre oly munka, mely az egész világ vagy egyes világrészek lepkevilágát megismer-

tette vagy azokat képben is bemutatta volna nekik. Ezen a hiányon óhajtott segíteni SEITZ, a mikor egy ily óriási munka megírására, illetőleg szerkesztésére vállalkozott és LEHMANN, majd KERNEN-ben oly kiadókra talált, kik óriási befektetés mellett arra igyekeztek, hogy egy szépen kiállított és gazdagon illusztrált munkát nagyon olcsó árban bocsáthassanak az érdeklődők rendelkezésére. Most már túl vannak a legnagyobb nehézségeken, az óriási munka legnagyobb része már előttünk fekszik, a kötetek egymásután befejezésükhöz közelednek, azért idejét látjuk, hogy az egyes köteteket befejezésük után olvasóinkkal megismertessük. Mielőtt azonban az első kötet ismertetésére térnénk, szükségesnek véljük néhány szót az egész munka beosztásáról is elmondani. Az egyes csoportok megírására a szerkesztőn kívül a legkiválóbb szakemberek vállalkoztak, így ott találjuk köztük a következőket: ATRIVILLIUS (Stockholm), BARTEL (Nürnberg), EIFFINGER (Frankfurt), FRUHSTORFER (Genf), GRÜNBERG (Berlin), HAENSCH (Berlin), JANET (Paris), JORDAN (Tring), MABILLE (Paris), PFITZNER (Sprottau), PROUT (London), RÖBER (Dresden), ROTHSCHILD (Tring), STANDFUSS (Zürich), SOUTH (London), STRAND (Berlin), WARREN (Tring), WEYMER (Elberfeld) és mások. Az egész munka 4 részre, faunára, oszlik; ezek a *Fauna palaeartica*, *americana*, *indo-austratica* és *africana*, melyek mindegyike 4—4 kötetből áll. A négy kötet közül az első a nappali lepkéket (*Rhopalocera*), a második a szövő pilléket és szendereket (*Bombyces* & *Sphinges*), a harmadik a bagolypilléket (*Noctuae*) és a negyedik az araszolókat (*Geometrae*) tárgyalja. Az egész munka tehát 16 kötetből áll, melyhez mint 17. kötet, egy az általános részt, a lepkék morfológiáját, biológiáját és földrajzi elterjedésüket tárgyaló, valamint a főmunkához való pótlásokat tartalmazó kötet fog társulni. Az egész munkát mintegy 1000 színes tábla fogja díszíteni, melyen körülbelül 40,000 lepke képe foglal helyet.

Ezek után lássuk az első kötetet, mely a paläarktikus táj nappali lepkéit tárgyalja. A nappali lepkéket (*Diurna*) két nagy csoportra osztják, a valódi nappali (*Rhopalocera*) és a szélesfejű nappali lepkékre (*Grypocera*). Előbbiek első osztályát képezik a Papilioninák, a hová az 1. család, a Papilionidák tartoznak. Megjegyzendő, hogy a csoportok, osztályok, családok, majd a nemek és alnemek leírását a legfontosabb biológiai és elterjedési tudnivalók egészítik ki. A leírások rövidek és csak a fontos jellegeket tartalmazzák, a terjengős és felesleges hosszú leírásokat az összes munkatársak kerülték, a mi a munka nagy előnyére válik, az áttekinthetőséget pedig nagyban elősegíti. Minden egyes fajnak külön bekezdés jut, melyen belül fajváltozatai is kellő méltatásban részesülnek, a mit pedig a leírás nélkül, azt pótolja az állatok jól sikerült képe. A Papilionidák közül

a *Papilio*, *Luehdorfia*, *Armandia*, *Sericinus*, *Thais* és *Hypermnestra* nemek SEITZ, a *Doritis* és *Parnassius* nemek pedig STICHEL avatott tolla alul kerültek ki, a Pieridákat RÖBER, a Danaidákat és Satyridákat SEITZ, utóbbiak közül azonban az *Erebia*-nemet EIFFINGER, a Morphidákat STICHEL, a Nymphalidák bevezető részét és az *Argynnidi* nemzetséget SEITZ, a többit STICHEL, az *Ereynidae* és *Lycaenidae* családokat, valamint a Grypocerákat általánosságban SEITZ, a *Hesperidae* családot pedig MABILLE ismertette. Az egyes családok ismertetését az oda tartozó fajok első leírását kimutató jegyzék zárja be. A kötet végén pedig a kötetben leírt új fajok, fajták és nevek jegyzékét (összesen 128 új névvel), valamint a betürendes tárgymutatót találjuk, mely nemcsak a lapszámra, hanem a táblákon bemutatott lepkéképekre is utal. Külön kötet foglalja magába a 89 színes táblát, a melyen nem kevesebb mint 3470 lepkékép foglal helyet. A képek reprodukciója kitűnően sikerült, úgy hogy örömrünk telik azok szemlélésében. Megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy a munka úgy a mint azt tervezték, teljesen sikerült, a mihez úgy a szerkesztőnek, mint a munkatársaknak és a kiadónak csak teljes elismerésünket fejezhetjük ki. A német kiadáson kívül, francia és angol kiadás is jelent meg, a mi a munka elterjedését az egész földkerekségen biztosította és így egyöntetű alpmunka áll a lepkészek rendelkezésére, a mi a lepkészeti ismeretek további fejlődésére is nagy haszonnal jár. A gyönyörű munkát, mely bármely könyvkereskedés útján vagy egyenesen a kiadónál [Verlag des SEITZ'schen Werkes (ALFRED KERNEN) in Stuttgart, Poststrasse 7.] rendelhető meg, szaktársainknak csak legmelegebben ajánlhatjuk. A munkából az egyes részek (faunák) külön-külön is megrendelhetők.

CSIKI.

*

Jablonowski József: A gyümölcsfák s a szőlő kártevő rovarai. Harmadik kiadás. (A m. kir. földművelésügyi minister kiadványa 1912, 7. szám.) Budapest, 1912; 182 oldal, 2 színes táblával és ötvenkét ábrával.

Szerző ismert művének a közelmúltban jelent meg a harmadik kiadása, mely az első (1902) és második (1906) kiadáshoz mérten terjedelemben majdnem megkétszerezedett. Színes tábláinak száma ugyan kevesebb lett, de mintha ezek czéljuknak inkább felelnének meg. Ezek helyett azonban sokkal több szövegekötzi kép nyújt a szöveg kiegészítéseképpen felvilágosítást a gyümölcskertésznek és szőlősgazdának egyaránt azokról a kártevő rovarokról, melyek nekik sokszor oly nagy kárt okoznak. A könyv az érdekteknek jó tanácsadója lesz a bajban és a bajok megelőzésében.

CSIKI.

*

Dziurzynski, Klemens: *Bupalus piniarius* L. (Lep. Geom.)
Formen der europäischen Fauna. (Berliner Ent. Zeitschr.
LVII, 1912, p. 1—13, T. I—II).

Ez az európaszerke, de különösen Közép-Európában többé-kevésbé közönséges lepke, mindenütt található a hol az erdei fenyő tenyészik. De előfordul kivételesen más fenyőkön is. Kártevőnek, daczára annak, hogy helyenként nagy mértékben is fellépett már és hernyója a fenyőket tüleveleitől megkopasztotta, nem mondható. Ez a lepke színeződésre nagyon változó, a mi számos színeltérés felállítására vezetett. Szerző cikkében a törzsfajon kívül 20 aberrációt ismertet, melyek közül 13 új, ezeket színes képben is bemutatja. Magyarországról szerző a Kárpátok lejtőiről és Erdélyből, azonkívül a következő helyekről említi: Malaczka, Budapest, Isaszeg, Pécs, Szaár, Taresa, Felsőlövő, Pozsony, Nagylévárd, Tavarnok, Kis-Tapolcsány, Verebély, Trenésén, Rozsnyó, Selmezbánya, Tátra, Eperjes, Máramaros, Előpatak, Nagyág és Herkulesfürdő. CSIKI.

*

Seidlitz, Dr. Georg: Bericht über die wissenschaftlichen Leistungen im Gebite der Entomologie während des Jahres 1910. Insecta: Allgemeines und Coleoptera. Berlin (Nicolaische Verlags-Buchhandlung R. STRICKER) 1912; 360 p. — Ára 40 márka.

Szerző megszokott pontossággal készült el az 1910. évi általános rovartani és bogarászati irodalom összeállításával, mely ezúttal is hatalmas kötétté nőtt. Általános rovartani munkát SEIDLITZ 368-t sorol fel, melyek közül 36 önállóan és 332 folyóiratokban jelent meg. A munkák címeit nem csak szerzők szerint, hanem tartalmuk szerint is csoportosítja. Sokkal gazdagabb az 1910. év bogártani irodalma, a mennyiben 503 szerző 1026 munkát írt, melyből 42 önálló munka, a többi különféle folyóiratokban jelent meg. A szerzők ebben az évben 164 új nemet, 69 új alnemet, 3779 új fajt és számos új fajváltozatot írtak le. A bogártani részben a következő fejezeteket találjuk: *A.* A közlemények jegyzéke. *B.* A közlemények csoportosítása folyóiratok szerint. *C.* A közlemények átnézete tartalmuk szerint. *D.* A tárgyalt bogarak családok szerint. A kötetet az új nemek és alnemek jegyzéke zárja be. Szerző ennek a kötetnek a megírásával is nagy hálaára kötelezte dolgozó szaktársait, mert munkájával megbízható és a lehetőségig teljes összeállítást nyújtott, ellenében az angol Zoological Record-dal, mely az utolsó években nagyon is hanyatlott. CSIKI.

Társulati ügyek.

A „Magyar Entomologiai Társaság“ 15. ülése 1912 október hó 19-én. — MOCSÁRY SÁNDOR elnök megnyitó szavai után JABLONOWSKI JÓZSEF „Az oxfordi entomologiai kongresszusról“ című előadásában beszámolt a II. nemzetközi kongresszus lefolyásáról, különös súlyt fektetvén a gazdasági rovar-tani ülések ismertetésére. A nagy tetszéssel fogadott előadás kapcsán DR. KERTÉSZ KÁLMÁN bemutatja a kongresszus tagjainak csoportképét, melyet a kongresszusi nyomtatványokkal együtt társaságunknak ajánl fel. DR. HORVÁTH GÉZA „Az amerikai bivalykabóca Magyarországon“ címen tart előadást (lásd jelen füzet bevezető cikkét), majd CSIKI ERNŐ ismerteti PETRI erdélyi bogárfaunáját, rámutatván e munka nagy hiányaira, melyek a magyar irodalom teljes negligációjában lelik magyarázatukat. (Az ismertetés folyóiratunk valamelyik közelebbi számában fog megjelenni).

A „Magyar Entomologiai Társaság“ 16. ülése 1912 november 23-án. — MOCSÁRY SÁNDOR elnök megnyitván az ülést üdvözlő társaságunk volt elnökét DR. HORVÁTH GÉZÁ-t abból az alkalomból, hogy öfelsége a magyar királyi udvari tanácsosi címmel tüntette ki. DR. HORVÁTH megköszöni a szíves üdvözlést, mely éppen a Magyar Entomologiai Társaság részéről éri elsőben, a mi különösen jól esik neki. Majd DR. KERTÉSZ KÁLMÁN tartja meg előadását „Milyen rovarok szolgálnak a kaliforniai indiánoknak táplálékkul?“ címen. (Teljes terjedelmében közölni fogjuk).

Választmányi ülés 1912 október hó 19-én. — Titkár jelenti, hogy tagtársunk NIAMESSNY IMRE ny. posta- és távirdafelügyelő szeptember 12-én elhunyt Isaszeghen. Buzgó lepkész volt, ki gyűjteményét a Nemzeti Múzeumnak, rovar-tani munkáiból egynéhányat pedig társaságunknak hagyta. Továbbá jelenti titkár, hogy DIÓSZEGHY LÁSZLÓ festőművész tagtársunk szép festményt küldött társaságunknak ajándékba. A választmány köszönettel tudomásul veszi a bejelentést és elhatározza, hogy a kép értékesítést sorsolás útján eszközli, a befolyt összeget pedig az ajándékozó akaratának megfelelően a társaság pénzalapjának gyarapítására fordítja. Végül tagválasztásra kerülvén a sor új tagokul megválasztatnak:

HORVÁTH PAULA — Budapest.

TILTSCHER PÁL — Gyergyószentmiklós. (*Lepidoptera*).